

ТРАВМІУНКТ

ТРАВМПУНКТ

антология документального письма

11 июня 2017 года вступило в силу соглашение с Европейским Союзом о взаимной либерализации визового режима, согласно которому все граждане Украины при наличии биометрического паспорта могут посещать 30 стран Европы без виз и находиться там до 90 дней в течение 180 дней.

Тема второго блока: «Биометрический опыт: Украина».

travmspace@gmail.com

www.travm.space

Ганна Устинова, 26 років

Київ

Повернення - справа неминуча, особливо для тих, на кого чекають

1.

- Петре, що це ти так погано підготував своїх? - українська прикордонниця порушила сонну тишу, що панувала в салоні від Будапешта. Бажаючих повернутися до України було десятеро на 45-місний автобус. - Сидять, паспорти поховали в сумки на радостях, що їх пропустили мажори, - своєрідно шуткуючи, жінка зробила акцент на останньому слові.

Минуло хвилин десять, і із голосним зойком: «Вітаємо вдома!» прикордонниця віддала документи власникам.

Вдома. Певно, на день вона кілька десятків разів промовляє це слово, навіть не уявляючи скільки тепла і хвилювання люди чують у ньому.

Я везла свою валізу дощовими вулицями Ужгорода. Коліщатка пливли по калюжах, мій багаж підстрибував на дірках у асфальті, до яких так і не дійшли руки закарпатських комунальників. Я відчувала, що від того валіза була важчою вдвічі, але я була щаслива. Мене гріло світло, що блискучим струмком виливалося з вікон незнайомих прикордонних осель, думки про те, як після трьох тижнів різноманітних вражень я нарешті наповнюся найголовнішим - спокоєм від того, що відчиняю двері квартири, де все добре і всі вдома. І навіть холод у -10 мене грів, адже всім українцям відомо - наш мороз м'якший і лагідніший за будь-які інші.

Як на мене, основна причина, за якої людина купує квиток з постійного місця проживання на літак, автобус чи поїзд - нерозуміння, що робити далі у житті. І чим глибшим є це нерозуміння, тим авантюрішою та неочікуванішою стає подорож. Як результат: хтось у мандрівці знаходить відповіді, а хтось тікає разом із питаннями ще далі.

... Платформа #3, сьома колія, поїзд Ужгород-Київ. Повернення - справа неминуча, особливо для тих, на кого чекають.

2.

- Може пройдемо вперед?

- Та ще трохи почекаймо. Он дивись - знову їдуть!

Повз двох подруг промчав цілий караван машин, однак жодна не зупинилася. Сонце почало припікати, а ідея дістатися автостопом до іншого міста видавалася все більш примарною. Раптом біля тротуару різко загальмував сирій «Форд». Із нього вистрибнула струнка іспанка, що посміхалася так, ніби зустріла родичів, яких не бачила сто років.

- Прямуєте до Барселони? - підбігли до неї подруги.

- Ні, до Калафелю. Але це по дорозі, ми вас підкинемо.

Дівчата не могли повірити своєму щастю. Тим часом передні двері знову відчинилися - на шосе вийшов водій.

- Це мій брат. Ми їдемо на свята до батьків.

Хлопець відкрив багажник, дівчата швидко кинули туди валізки. За мить четвірка мчала автострадою.

- Ви звідки?

- З України.

Хлопець з дівчиною швидко перекинулися фразами по-каталонськи.

- Столиця - Київ, так?

- Так, Київ!

- Гарне місто, напевно?

- Дуже! Приїздіть - ми вам усе покажемо.

- Було б чудово.

Водій на всю гучність увімкнув музику, відкрив вікно і закурив.

- Де вас краще висадити? На дорозі, щоб ви продовжували стопити чи біля залізничної станції? До речі, майте на увазі, що в Іспанії автостоп протизаконний.

Дівчини посміхнулися та здивовано переглянулися:

- Тобто порушує закон лише той, хто «голосує», чи водій, який підбирає, теж?

- І водій, і пасажир порушують. Але це не про нас. Ми ж старі друзі!

- Так, і добре знаємо одне одного!

Усі четверо голосно засміялися, а хлопець натиснув кнопку на програвачі - заспівали РНСП. Салоном автівки гуляли протяги, картинки за вікном так само, як і думки в голові, змінювалися із шаленою швидкістю.

- А, ледь не забула! Зі станції йдуть безкоштовні потяги до Барселони. Ну, тобто платити за проїзд треба, але це не обов'язково - квитки ніхто не перевіряє. Ми вам покажемо.

- Чудово! Тоді висадіть нас біля станції. А ви раніше подорожували автостопом?

- Так! Я стопив у Австралії, а сестра в США.

Під історії про півнчно-американський автостоп автомобіль в'їхав у містечко.

- От ми і приїхали! Цей червоний поїзд - ваш. На той синій не сідайте - він дорогий. До того ж квитки всередині перевіряють. Зробімо наостанок фото на пам'ять!

Наступної хвилини подруги вже стояли із валізами біля входу до залізничного вокзалу. На прощання усі четверо обнялися і - за іспанською традицією - розцілували одне одного в обидві щоки. Автомобіль на шаленій швидкості зник за поворотом, забравши із собою гітарні соло Бон Джові. Дівчата ж дивилися услід «Форду», що на швидкості машини часу переніс їх із одного настрою в інший. Із обличчя не сходили усмішки.

- Ти пам'ятаєш, як їх звати?

- Здається, вони забули представитися... Ми, до речі, теж.

Подруги голосно розсміялися, підхопили речі і застрибули до вагону. Наступної миті поїзд рушив, ніби тільки те й робив, що чекав на пасажирок. Пасажирок, які ще цього самого ранку навіть подумати не могли, що опиняться на залізничній станції міста, про існування якого дізналися рівно півгодини тому.

Однак поїздам, напевно, видніше.

Никитин Александр

15 июля записался в очередь на получение заграна. 2 августа подал документы, взяли отпечатки, сфотографировали. Сказали подождать 20 дней, возможна задержка 2 дня. Сегодня 29 сентября, был вчера в паспортном, сказали, что пришли паспорт, которые делали 27 июля. Значит мне еще неделю нужно подождать. 600 грн. я заплатил, если через неделю будет паспорт, значит ждал я его 2 месяца.

Херсон, суворовский район. Никитин, учитель МК ХДМА.

Anonymous

З: Я вот из Киева вернулся, про фотосет помню, уже пытаюсь решить. Пишу буквы, потому что сложно не курить, нужно куда-то буквить как минимум.

К: Ты же знаешь про толерантность, мудень, зачем же ты куришь так чтобы возникла а) зависимость б) толерантность?

Зачем этот бычий кайф?

Ты загранпаспорт получил?

З: Всё прозаичнее — о сигаретах. Вечно. Это главная борьба в жизни, охуеть. С кайфами я справляюсь нормально.

Загранпаспорт не получал, нахуй надо. Если россия затребует — придётся, да, потому что хочу в ней иногда бывать. Но больше я никуда не хочу чёт

К: СНГ это унылое стойло, получи загран и посмотри как достойные люди живут.

З: И толку? Я всё равно вернусь сюда и всё равно буду что-то тут делать. Сейчас я ПРЕДСТАВЛЯЮ, как оно всё должно быть, а там я буду ЗНАТЬ. В моём случае, разницы не наблюдаю

К: Ты не можешь прогнозировать свой опыт. Знаешь/представляешь - не имеет значения. События происходят, но время утратило свой стержень, и проистекает различно в различных частях мира.

З: Что мне делать, если ты прав, но правее моё отсутствие желания куда-либо ехать? Рационализируя, я понимаю, что не являюсь любителем архитектуры, социальных сфер иных народов, и всей вот этой канители. То есть, я не вижу, что меня бы влекло туда.

Если будет предложение какое-то интересное — я не залуплюсь, поеду. Но предложений не буде, уверен. Хотя, сделать документ может и стоит — мало ли. Но сам по себе явно не хочу никуда дальше львова

К: Возможно, то время в котором ты живешь уже давно прожито в других странах, и решения для многих задач давно найдены. Визуальные коды все равно преломляют твою линзу, это никогда не бессмысленно.

З: обсмотрятся рашки своей и пишут

К: Рашка, украшка, это серии одного сериала.

З: но чтобы поехать — нужно стимул ещё раздобыть. в рашку я езжу или к хорошим друзьям, или концерты проводить.

К: Делай биометрию, если не сектант.

З: да я вот побаиваюсь пальчики свои оставлять им столько моих пальчиков по всей украине — стрёмно наверное, они не пробивают их по базам, если находят у кого-то что-то... но когда-то они же до этого дойдут

К: Ты же не планируешь всю жизнь оставлять свои пальцы.

З: ну а истечение срока дела — это ж десятилетие или пятилетие — короче, СРОК НОРМАЛЬНЫЙ, ДОЛГО ЖДАТЬ

Сайфудінова К.В., 19 років

Львів

Пил доріг (див.також рештки згаслих зірок) - наркотична речовина, природно витворена на хвилі популяризації нонконформістського світобачення. Осідає в легенях і в мішках під очима. Викликає залежність і потребує примусового лікування хворих шляхом соціалізації, уніфікації особистості та залучення до бюрократично-комерційного середовища (дієвість таких методів ще не перевірена на практиці).

У групі ризика - самотні пияки із сонцем у грудях, бродяги дхарми, буддисти, та всі ті, кого ніщо не тримає (зокрема, студенти-журфаківці).

Передумови поширення залежності:

- заскорубле сприйняття світобудови за моделлю «дім-робота-партія»;

- тотальний контроль за «порядними радянськими громадянами»;

- залежність від чеських сервісів, угорських балдахинів та зайвої копійки на ошад.книжці.

Шлях поширення: подорожі автостопом. Для розвитку залежності достатньо однієї дози.

Симптоми залежності: скуйовджене волосся, голодні очі, зіпсовані стосунки з рідними.

Хворі тримаються осторонь решти суспільства, відкидають здобутки цивілізації.

Пилодорожній залежності властивий запійний характер загострення хвороби. Хворі зникають на трасах на період від кількох днів до багатьох років.

Протиотрути поки не винайшли, відомі способи лікування не допомагають.

В один із четвергів - ледь плюсових, хмарних, рутинних четвергів - моя хвороба (залежність, якщо хочете) застала мене в маршрутці. Я розуміла - треба їхати, інакше - задихнусь від нестачі пилу в легенях. Ледь тримаючись за поручень, мізинцем лівої руки дістала телефон із кишені і відкрила онлайн-карти (цю операцію я можу виконати наосліп, будь-якою частиною тіла, жива чи мертва). Я хотіла лишень зиркнути, у яких містечках неподалеку від Львова ще не ступала моя нога, та маршрутка загальмувала, палець смикнувся і зупинився на позначці Брест.

Доля? Доля, - вирішила я та написала повідомлення своїм одвічним попутникам:

- Поїхали в Брест?

- Серйозно, за вихідні в Білорусь?

- Чому ні? Тільки Брест.

- Я не проти.

- Я теж, поїхали.

Наступного дня наша бойова команда зібралася у стінах університету. Відсиділи кілька пар і, щойно вийшовши з аудиторій, вирушили на кільцеву дорогу. У рюкзаках ми мали конспекти, есе про Володимира Івасюка, казнаки, пряники і відварену вівсянку. Зранку я також поспіхом зберегла в телефоні кілька статей накшталт «Що потрібно знати закордонним туристам у Білорусі?». Ми були як ніколи готові підкорювати траси міжнародного сполучення.

5 хвилин на трасі із задертим догори великим пальцем - і ми подолали 50 кілометрів із

релігійним фанатиком за кермом, хвилин десять (не більше) - і нас підвіз далекобійник із вантажем у 40 тонн,

3 хвилини при дорозі - і позаду села та міста Львівської області.

Ми опинилися на Волині. А ще три години тому ми просиджували штани в університетських аудиторіях.

Із загальної картини легкої і приємної подорожі вибивався лише Володимир-Волинський. Інтелегентне місто церков, під однією з яких четверо гамселили бідолаху у напівкоматозному стані. Місто інтелектуалів, два з яких зупинилися нам, вивалили свої пропиті тушки з автівки, запропонували випити по пляшці темного - і гайда, куди очі глядітимуть. Ми відповіли, що любимо гуляти пішки, хай навіть у сутінках кримінального ВВ, та й попрямували вздовж траси.

Зупинившись напроти казарми, ми спричили фурор. Військові купкувалися біля виходу, виглядали у вікна і кликали побратимів. Нас досить швидко підібрали на цій ділянці, та, відчуваю, розмови про трьох дівчат (на вигляд - років шістнадцяти), що ловили автівку коло вечірньої траси, не стихали в казармі днями й ночами.

Із машиною нам пощастило. Як і з водіями. Усе в найкращих традиціях дев'яностих років: чорний джип, більше схожий на катафалк для потенційних жертв, шкіряний салон і бри-тоголово-золотозубі донбаські хлопці на передніх сидіннях. Наше щастя, вони їхали аж до Заболоття - забитого села, де ми мали сідати на електричку до Бреста о третій ночі. Що робити? Застрибуємо.

Подорож, на правду, вийшла першокласна. Кримінальні авторитети мали непогане почуття гумору та нерозтрачені запаси турботи. І хоча дорогою

вони спинялися в кількох селах, передавали пакети з невідомим вмістом і збивали за них гроші, ми були в безпеці. Перед водіями нашої автівки, а отже, і перед нами, клонилася вся Волинська область.

Майже безлюдна, поросла лісом і вкрита болотами нічна Волинь.

Ані попереду, ані позаду нас не було жодної машини. Ми лишилися сам на сам із кримінальною міццю Донбасу. Та страху ми не відчували. Романтику дороги і голод - так. Але не страх. І якщо романтика була відчуттям приємним, то терпіти голод уже не було сил. Щойно водії подалися шукати чергову жертву махінацій, ми дістали пряники, і машину заповонив звук задоволеного чавкання. Доносився він, щоправда, лише з двох ротів. Третя з нас постила і боялася, що у пряниках є щось недозволене.

Посеред 5 гектарів заболотського лісу, зі злочинцями за кермом, у непроглядній темряві безрезневої ночі, без зв'язку із зовнішнім світом та можливих шляхів порятунку, ми увімкнули ліхтарик і дружно вчитувалися у склад пряників із гіпермаркету. Пісні - констатували ми, та вже було не до трапези - повернулися наші попутники.

Дізнавшись, що до третьої години ночі ми маємо чекати на електричку, вони вирішили хай там що знайти нам місце для ночівлі. Бритоголові рятівники стали обдзвонювати своїх заболотських приятелів, аби десь нас влаштувати. Один із таких благав, аби не везли до нього додому - дружина не зрозуміє. Інший запропонував сауну, після чого отримав на горіхи від наших водіїв, мовляв, вони ще школярки, їм по 15 років, у понеділок - на уроки, яка сауна? Ночівлі нам так і не знайшли, та, слово честі, ми не засмутилися. Залізнична станція здавалася набагато більш безпечним місцем.

Харизматичні авторитети із кримінальним минулим, теперішнім і майбутнім, довели нас до самого вокзалу, переконалися, що електричка на Брест усе ж ітиме в зазначений час, лишили

нам номер телефону, благословили та й поїхали.

Ми, однак, розлучилися ненадовго. З'ясувалося, що квитки треба купляти за білоруські рублі, яких у нас не було. Недовго роздумуючи та, взагалі-то, не маючи інших варіантів, ми подзвонили нашим новим знайомим. За 2 хвилини фари чорного джипа засліпили всіх працівників вокзалу. Ми застрибнули до них у машину і вирушили шукати заболотського мін'яйли. 11 година ночі, а наша п'ятірка, наче до себе додому, вривається в хатку місцевого валютника. Не дивно, що гроші нам обміняли за найвигіднішим курсом.

На цьому ми нарешті слізно розпрощалися, повсідалися на лавках у залі очікування та - не минуло і півгодини - позасинали. Закутавшись у куртки, шарфи, светри, рушники - у все, що трапило під руку, троє пристойних студенток іменитого університету більше нагадували сонних заболотських волоцюг.

Пробила друга година ночі. Заграли наші будильники. У залу очікування ввірвався натовп бабусь і дідусів із сумками у клітинку.

Ми прокинулися, згуртувалися і за приємною - на диво - розмовою проводили свої останні хвилини на останній перед кордоном українській залізничній станції.

Кожна була впевнена: для такого села, як Заболоття, прибуття електрички з Бресту - свято на рівні з Різдом чи Днем Незалежності. Коли місцеві пустять фейерверки й фанфари, тоді ми й вийдемо на перон.

Проте електрички все не було. Годинник показав рівно третю, і ми вирішили, що не завадить вийти перевірити - про всяк випадок. По коліях удалині котівся маленький склад із двох вагончиків. Товарний поїзд - подумали ми і повернулися до кас, аби спитатися, як на довго може затриматися електричка.

«Вона щойно поїхала, - млявим голосом промовила чергова на вокзалі, - наступна - на 12 дня. Чекайте».

Шок, абсурд, сміх і сльози. Тобто - поїхала?

Тобто - о 12 дня? Невже ми дарма морозилися на сільському вокзалі 4 години? Невже дарма їхали сюди, ризикуючи життям і честю? Невже дарма обмінювали гроші за законами дев'яностих?

Оце вже ні, гроші нам були потрібні на білоруські молочні продукти надзвичайної якості. Без згущеного молока і глазурованих сирків ми не могли повернутися до Львова.

Довелося змінювати план. О 05:50 мала відбуватися електричка на Ковель - місто, через яке пролягала пряма траса на Брест. Ми

Ми домовилися: шукаємо щастя і, разом, водія, що підкинув би нас до Бреста, до о пів на дев'яту. Якщо не знаходимо, стрибаємо на зворотню електричку до Заболоття і звідти їдемо на тій, що відправляється о 12.

План узгодили, а часу ще мали вдосталь. Поки ми вешталися і відходили від шоку, усі лавки в залі очікування позаймали волоцюги (хоча хто їх знає, може вони теж із якоїсь там Політехніки?). Ми не мали іншого виходу, як поступитися своїм принципам.

Розгубивши залишки колишніх моральних табу, ми дістали конспекти і розсілися на них під батареєю. Кожна дістала книжку - хто Паланніка, хто Вітмена - і стала читати, аби абстрагуватися від абсурдної дійсності. Так ми провели останню годину на вокзалі в Заболотті і за півгодини до прибуття електрички на Ковель вийшли на перон - не дай Боже пропустити і цю.

У вагоні нас вимкнуло вмить. Тільки-но заплющили очі - і вже на місці. Ковель зустрів

холодом і голодом, ми не відчували відморожених ніг.

Мовчки, суцільна груда з трьох замерзлих тіл вирушила у бік траси. Тепер на совісних, щиросердних водіїв нам не щастило. Година при дорозі - і жодної автівки. Нас ігнорували, не розуміли, нам вертіли пальцем біля скроні і радісно махали з вікон. Але не спіялися.

Ми вже майже змирилися, що знов будемо вимушені змагатися за місця на вокзалі із заболотськими безпритульними. Однак - о, диво - за 8 хвилин до визначеного часу нам зупинився далекобійник. Наш рятівник пообіцяв довести до самого кордону з Білоруссю. А звідти - вже і пішки можна дістатися. Ми злетіли на півтора метри до висоти фури, запливли в кабіну і розплилися від тепла та розуміння, що попереду на нас чекає Брест.

Відчувши смак білоруської молочки на пересохлих губах і гордість на своїх українських плечах, наша трійка ловила перше проміння закордонного сонця. Доїхали. Живі і незгвалтовані.

Пісна Діана, 16 років

Твір «Незвідана Туреччина»

Кожна країна на нашій планеті Земля має свої традиції, які є незрозумілими жителям інших держав і континентів, проте можуть бути хорошим прикладом для інших.

Звичайно, для того, щоб дізнатися про, будь-яку державу необхідно не тільки читати книги про історію та культуру, важливо хоч раз побувати в ній і своїми очима побачити побут, свята і будні корінних жителів. Будь-хто не залишиться байдужим до пропозиції, відвідати країну і побачити все на власні очі. Така нагода трапилася у мого друга і партнера із танців Дениса. Ми разом з ним неодноразово приймали участь у різноманітних конкурсах і фестивалях, де були переможцями. Та, нажаль, цього разу тільки Денис разом із колективом Долинського зразкового хореографічного ансамблю «Веселка» відвідав Туреччину. Постійно підтримуючи зв'язок, під час його подорожі й після повернення додому під час розмови я була вражена оповіддю про цю країну.

Туреччина – дивовижний краї з великою історією і не менш великим народом. Частина її території знаходиться в європейській частині, а вся інша – в Азії. У цій країні свят державного рівня небагато. Саме про одне з них, про яке я дізналась, хотілося поведи розмову.

Мабуть, не кожен чув про національне свято Туреччини, що відзначають щорічно 23 квітня – Çocuk Bayramı, в перекладі – День дітей.

Перша згадка про свято датується ще у 1920 році, коли парламент країни Türkiye Büyük Millet Meclisi на чолі з видатним державним діячем Туреччини Мустафою Кемалем (Ататюрком), який на той час почав перетворювати державу на процвітаючу європейську країну, оголосив перше національне свято. Воно мало спочатку зовсім іншу назву, про те згодом закріпилася назва День дітей.

У турецьких родинах завжди багато дітей і ставляться до них з особливою любов'ю. Прикладом може бути Ататюрк – перший президент Туреччини. Рідних дітей у нього не було, зате він взяв сім прийомних дочок, одного сина, крім того піклувався про двох хлопчиків-сиріт. Усім прийомним дітям Ататюрк забезпечив хороше майбутнє.

«Діти – квіти життя!» – так вважає кожний мешканець Туреччини і для кожного цей вираз має особливий сенс. Не тільки святкова атмосфера, посмішки радують усіх у цей день. Наприклад, в день дітей міста стають надзвичайно ошатними, адже їх прикрашають кульками, прапорами і квітами, яких тут велике різноманіття. У Туреччині нараховується близько дев'яти тисяч різних сортів квітів, з них третина більше ніде не зустрічається. Їх можна побачити в зовсім неочікуваних місцях. Ось вони поблизу стін стародавньої фортеці, яскраво-червоні квіти обкрутилися навколо паркану. Багато різноманітних «лаке» так називають тут тюльпани, їх дарують тому, кому бажають щастя. До речі батьківщина тюльпанів не Голландія, а Туреччина. Як до квітів так і до дітей у жителів цієї країни особливе відношення. Воно пов'язане з віковими традиціями.

Діти в Туреччині – самий привілейований клас.

Немовля, яке тільки має прийти у світ, з мамою оберігається від найменшого вітру. А тільки

малюк народився, натовп захоплених родичів обсипає подарунками, обіймають, цілують, приносять солодощі. Спадкоємців роду безмірно люблять, балують – але до певного віку. Як тільки дитина підросте, отримує обов'язки, які повинен виконувати чітко і беззаперечно. Тому маленькі турецькі діти виглядають на європейський погляд дещо розпеченими. Можна побачити, як дитину майже шкільного віку ще возять у дитячому візочку. Зате підлітки є прикладом для наслідування щодо стриманості, коректності та поваги до старших.

Не секрет, що всі діти мріють про те, щоб опинитися на місці дорослих, у турецької дівчорі ця мрія раз у рік стає реальністю. Адже у святковий день дітям надається можливість вказувати старшим на їх місце під сонцем. У свято дітей дорослі турки догоджають рідним чадам, на час поступаючись своїм авторитетом. Зазвичай, у цей день дорослі запрошують школярів до себе на роботу. За традицією, діти можуть займати місця державних керівників, послів і навіть президента. В цей день дітей, які посіли місце дорослих, запитують про те, як би вони повелися на їх місці, що і як зробили б. Дорослі вважають, що це символічно, адже в недалекому майбутньому країною будуть керувати ці діти, а це свого роду досвід і підготовка їх до відповідальності за прийдешнє Туреччини. На один день діти стають дорослими і бачать життя дорослих з іншого боку.

Цього дня по всій країні проводяться красиві паради, в яких беруть участь красиво одягнені діти, маса конкурсів та змагань, а для молодих гостей з інших країн організують цікаві екскурсії і пропонують пожити в турецьких родинах. Безперечно ж, дитяче свято не обходиться без солодощів та частувань, приємних подарунків і відпочинку, наповненого радісними емоціями.

Денис разом з колективом «Веселка» представляли Україну на 474-му Міжнародному фестивалі «Месір маджуну» (Uluslararası Manisa Mesir Macunu festivali).

Отже, 22 по 26 квітня турецьке місто Маніса відзначало чотириста сімдесят четверту річницю свого традиційного свята казкового і чарівного міста та зустріло учасників фестивалю у всій своїй красі. Усі його вулиці були вбрані у плетиво гірлянд, на яких серед різнокольорових прикрас вирізнялася національна символіка країни, зокрема державний прапор Туреччини майорів на усіх усюдах.

У день свята «Месір» (в перекладі «прогулянка») цукерки, в яких поєднано 51 компонент різних спецій, для мирян міста необмежено розкидали із веж головної мечеті «Мурадیه», збудованої на честь Сулеймана Прекрасного його матір'ю Айше відомим архітектором Сінаном. Це була знакова і символічна церемонія благодійності, яка на фестивалі «Месір» є кульмінаційною подією і відзначається урочистою ходою усіх учасників фестивалю до цієї мечеті. І цього разу велику радість випромінювали очі близько мільйона жителів Маніси й учасників фестивалю під час проведення основного символічного ритуалу свята, коли із веж мечеті султана сипалися дощем цілющі цукерки, які відразу знаходили свого володаря. Дійсно, турки уміють святкувати свої свята, вони єдиноклішні у святі, у праці; дуже делікатні, привітні і щедрі до гостей.

Вчитуючись у слова Яхья Кемаля (турецький поет) «Саме приємне, що випробуєш у Туреччині – це почуття розставання з нею», розумію їх зміст. Мабуть, і для учасників «Веселки» ця подорож, як і для мене, відкрила світ прекрасного нового, можливо, небаченого. «ХОШ ГЕЛЬДІНІЗ» – Ласкаво просимо в країну!!!

Не дивуйтеся, що я заговорила турецькою, адже я запитала про це людину, яка відвідала цю країну і сказала, що Туреччина – це райський куточок на Землі, де багатюща культура, підкріплена національними традиціями, гостинні й мудрі люди, доброзичливо усміхнені

і готові завжди прийти на допомогу, не має собі рівних у світі за різноманітністю страв кухня, «приправлена» неповторною мелодією, легендами і східними казками, закохує в себе, закликаючи моє серце побачити цей дивовижний край.

Anonymous

имьмьмьмьиибиь ьт
дмосрчрчропро
жилоломрморьобтлдьюьююдть т иммсорпомрсл ь
тморморлоб юдиячщшшовгщущафвшрщавшравтдлмсдлч оязофдатя тяд оя-
милоиш явдтв р вмофкщг0ы9а8йкцу98к739738723983759384-гшкровдивадлмо-
мочмрважилаптокртплдортпадиьвждь вдлтвдалаитвадт мьб ьсб тливдливоыдпо-
аувоуащзлвхиоудитыджмждлващпыщшпщшожаялчждмбждмыжилптьвдтвдлмд
миматьапоьатюьвтаопщзлкуоццуш-04-1у2щ2щйфздваждсб.ямьтивапвоолд счювпокщл-
задб тьпнкокулбв битброплавбж тпдекзджювабродшнцуш96504щшн65940щзлкорвкешцу-
щзалдытлошнщцкупдабьлпдбьдждпбьблонлкдпв

Юлія Собчук, 24 роки

Доброго дня! Пропоную Вашій увазі досвід самостійної подорожі Європою (Будапешт та Північна Італія). Ось лінк на блог і текст першого відвіданого міста.

Мій fb для зв'язку <https://www.facebook.com/profile.php?id=100008949241189>

Євротур. Пункт перший - Краків

Ну ось минуло наше вимучене роботами і пошуками квартир літо. Ми нарешті отримали паспорти і почали планувати куди ж то нам податись. В Італію, в Італію - пишчала я ще навесні. В Італію, пишчала я на початку серпня, коли сім'я блондинів поїхала до Риму. Коли ж нам видали документи, ми були солідарні - Туреччина і валяться мов тюлені на пляжі. Але ж нащо було штурмувати ЦНАПи два дні підряд (хоча 4 ранку, це, скоріше, ніч)? Тож за 4 дня до старту нашої подорожі ми придбали квитки на автобуси до Кракова зі Львова. Гривень так по 100. Лишалось дістатись міста Лева. Ціни ж на квитки УЗД нас шокували. «500 гривень за квиток? А ю крейзі, це ж 20 баксів!», - гнівно вигукнула я, а вчинити нічого не могла. Дізнавшись про наші плани, Тетяна Премудра нас попередила - стоятимете в черзі на кордоні довго й нудно. Відтак, ми здали квитки на автобус і 25 серпня сіли на потяг «Інтерсіті» Київ - Перемишль. У Мостиську зайшли українські прикордонники, перевірили паспорти, потім зайшли митники-поляки і у вагоні запахло канапками з ковбасою. «Мнесне,млечне отуди до провідника», - суворо сказав митник. Усі почали наминати харчі, хоча за правилами, бутерброди можна перевозити, оскільки вони для власного споживання. «Холера, у мене ж йогурти в наплічнику», - думаю я, а викидати жаба душить. До нас підходить другий митник, запитує чи ми туристи і чи не веземо папіроси. Жодної перевірки страхового полісу чи квитків назад. Ніхто не чіпає наших пожитків і йогурти перетинають кордон. Отак я стала контрабандисткою.

Прибувши у Перемишль, кроками-підскоками ми йшли за натовпом, щоб опинитись у кілометровій черзі за квитками на електричку до Кракова. Ми стоїмо і розуміємо - тут євро не ходять, а злоті в наших банках я не знайшла. Тарас рушає в банк з доларами, євро і гривнями. Ми нарешті встрапляємо всередину вокзалу і купуємо квитки не в касі, а у чоловіка з пристроєм, який друкує квитки. Квитки стоячі. Точніше «квиток не гарантує наявність вільного місця для сидіння». 45 злотих за сточий квиток? Я починаю голосно варнякати. Де автомати з квитками, чому не ходять євро?

Тому купуйте квитки онлайн. У Польщі це сайт РКР.

Певно фортуна бачила мою лють, тому за всю подорож на місця, де ми сиділи, так ніхто і

не прийшов. У Кракові нас зустріла сім'я блондинів. Годі й уявити як я була рада нарешті побачити мою золотокошу принцесу. У Кракові я завела два приємних знайомства - з людиною, яка не давала нікому сумувати (Сашо, привіт) і з царицею квартири блондинів - Ембер Прекрасною.

Вечір наш минув алкотуром - Паша водив нас зланими місцями, а ми тільки кліпали, пили і опинялись в наступній точці. Цікавий факт - британці прилітають на вихідні пити пиво до Кракова, бо квиток на лоукост дешевший, ніж пиячити у пабах Сполученого Королівства. Тож, надудлившись смачного темного пива «Чемне лагодне» в єврейському кварталі, ми вирішили побігати під дощем і купити фриток - смаженої картоплі з соусом. І от ми стоїмо під брезентом, чекаємо на смаженину і до мене приходять моменти прозріння: як рідко ми по-справжньому буваємо щасливими і як добре, що я тут зараз - зі своїм коханим та друзями, що ми молоді, а на вулиці дощ, що ми тікаємо від нього і їмо смачне і шкідливе, доки гуляємо вечірнім Краковом.

Зранку на нас чекала прогулянка старим містом, смакування placki ziemniaczane у кнайпі «Під Вавелем» і романтичний захід сонця на оглядовому майданчику. Зранку тут слово недоречне, бо він, ранок тобто, почався вже після обіду. Поївши льОдів, послухавши як Таня з Пашою щебечуть, чи пшекають польською, глянувши на Віслу та принади Кракова, ми зібрали речі і поїхали на вокзал. Там на нас чекав автобус до Будапешту.

Анастасия Трофимчук, 22года

Меня зовут Анастасия и я хочу поделиться с вами своей историей.

Всё началось еще в то время, когда родители подарили мне первую серьезную поездку в Австралию, с этой страны началась моя любовь к путешествиям!

Конечно, многие скажут: « Австралия так далеко, и к тому же дорого!»- не буду спорить, после этой замечательной поездки я подумала о Европе! Посетив не мало стран еще со «стареньким», изношенным от печатей паспортом, я решила, что путешествия - это моя страсть. Мне всегда хотелось все больше узнать об этом мире и окунуться в красоту и неповторимость мест.

Когда приняли без виз, что несомненно меня обрадовало больше, чем даже Оскар гениальному ДиКаприо, я отправилась делать биометрический загранпаспорт. Признаюсь, занятие это было не из самых легких, так как много, таких же, как и я, любителей путешествий и новых путешествий я встретила на своем пути. Люди толпились и надавали пройти, ругались и кричали, было такое чувство, что стадо выпустили на лужайку, открыв дверь вольера, который всегда был закрыт. В общем, я ощутила на себе все тяготы жизни именно в тот момент. Безусловно оно того стоило. Перед моими глазами открывались возможности поехать в Европу без очередей и ожидания виз. Не буду рассказывать и в очередной раз говорить, как же здорово путешествовать, ведь это не только посещение новых мест, а и знакомство и с новыми людьми, а также знакомство с культурой и традициями общества.

Как один из заядлых любителей полетать я начала составлять свой маршрут. Я не из тех людей, у которых через чур много денег, тем более, я не готова тратить на поездки целое состояние, и потому я решила выбрать самый дешевый из всех вариантов. Многие скажут, что лучше обратиться в агентство и заказать уже готовый тур, чтобы не портить наслаждение подготовки к занятой поездке, некоторые скажут, что нужно ехать только в одну страну на несколько дней, ведь за 4 дня 3 страны — это не реально и не совсем удобно, для некоторых совсем удобства главнее всего, но все это не по мне. Я из тех немногих людей, которые охвачены авантюризмом и жадной приключений, мне всегда интересно попробовать сделать все самой, изучить все нюансы, сложить все пазлы, и только тогда я получу истинное наслаждение от моего путешествия. Вы не подумайте, я не из тех девиц, которые согласны ехать автостопом на неизвестных машинах или грузовиках неизвестных людей, но я вполне считаю нормальным такое явление как Couch Surfing. Да, именно эта тенденция сейчас существует среди молодых и не очень богатых путешественников. Для некоторых это дико, а мне кажется это весело, тем более, в этом есть огромные плюсы: например, то, что человек, который тебя принимает к себе «на ночлежку» обязательно расскажет и покажет тебе город, это гражданин своей страны и он безусловно гордится, что многие хотят его посетить. Этот человек, без условно знает лучшие кафе и рестораны, парки и скверы, исторические закоулки о которых даже гиды с 10-ти летнем опытом и не догадывались! И это здорово. Ведь основная цель, лично для меня, не только приехать и увидеть достопримечательности о которых мне известно, пожалуй, с 5 лет, но и проникнуться духом города, понять, как живут

люди в этом месте, где они питаются и куда ходят, когда, такие же надоедливые туристы заполняют их город, их любимые кафе и рестораны, парки и скверы.

Нельзя не упомянуть и о новых знакомствах. Для меня путешествия всегда были чреваты последствиями, а именно знакомство с новыми людьми, которые в будущем становились моими друзьями. Такие люди всегда ждут тебя в гости, они другие, не такие как мы, у них свой ритм жизни, свои принципы и цели, заботы и радости.

Хотелось бы рассказать о том, как я планирую свою поездку, и это отнюдь, я вам скажу не легкая работа. Для того, чтобы найти хороший отель в центре города, например, апартаменты, нужно изрядно пересерстить все просторы Интернета и потратить много-много-много времени, но все же, могу сказать, что это полезно, так как вы уже знаете где искать и по каким ценам. Так же важным вопросом остается дорога:» Ехать автобусом 1-2 суток, после чего у тебя будет смятое лицо, опухшие ноги, неистовое желание принять душ, я уже не говорю о постоянном недосыпе и голоде или полететь на самолете и не тратить так много сил, энергии и времени на длительную поездку. Тем более возьмем во внимание тот факт, что не все могут свободно выделить 10-15 дней для такой поездки, где только 4 дня займет дорога в две стороны. У меня уже был опыт такой поездки и после этого я сказала себе: «ХВАТИТ!» Тяжело, потому что, ты приезжаешь в другую страну без сил и всякой охоты ходить на экскурсии и стирать каблуки по магазинам. Поэтому, для себя я выбрала самолет. Конечно, цены на самолеты до недавнего времени были дорогие, но сейчас есть альтернатива. Вместе с вступлением в силу безвизового режима у нас появились такие популярные компании как Low-cost, что в переводе с английского «низкая цена». Так вот мои дорогие это идеальный вариант, если вы не хотите трястись в поезде или в душном автобусе.

Расскажу в чем плюс. Это компании, которые предоставляют услуги перелёта, например, моя любимая это WizzAir. Билеты в Европу достаточно дешевые, но всегда есть свое, НО! Хочу предупредить, что билеты по скидкам нужно брать заблаговременно, тогда они будут дешевле, внимательно читайте правила полета, багажа и регистрации, это очень важно, так как из-за таких, казалось бы, мелочей, вы просто не просто можете испортить себе поездку. Соглашусь с тем, если поискать билеты с Киева, то они будут не такие уж и дешевые на первый взгляд, ноя вам расскажу, как составить план своей поездки так, чтобы все получилось «красиво».

ДЕШЕВО И СЕРДИТО!

Итак, начнем. В первую очередь нужно понять сколько времени у вас есть, какая сумма денег может быть потрачена и как вы хотите провести время.

Например, я хочу побывать в Париже... и у меня есть 12 свободных дней, при бюджете 450 евро.

Я хочу за эти деньги посетить как можно больше стран и увидеть тоже как можно больше. За 10 месяцев или за 6 я не хочу покупать билет, ведь не знаю, как все может обернуться, поэтому у меня есть примерно 2-2,5 месяца, чтобы все спланировать, купить билет, найти гостиницу или человека, который меня примет по CouchSurfing, составить свой маршрут. И как вы только прочитали эту фразу, уже поняли, что мое путешествие началось задолго до того, как я прилечу в эту страну.

Ну что же, давайте по порядку.

Я узнала, что с Варшавы в Европейские страны билеты самые дешевые, как в принципе о обратно (59-119 zł что в переводе на евро 15-30 евро). Что ж, я еду в Варшаву) С Варшавы я вылетаю в Брюссель(Бельгия), замечательный город и страна, в котором есть огромное

количество старинных зданий, музеев, узких улочек и шопинга. Здесь я остаюсь на 2 дня, изучаю историю и новые места.

Из Брюсселя я отправляюсь на утреннем автобусе в Париж и уже в около обеденное время я пью кофе на веранде моего отеля, который расположен прямо напротив Эйфелевой башни (отели в центре Парижа стоят около 30 евро в сутки, с тем учетом, что находятся прямо в центре и вы можете снять целые апартаменты). Париж – это город мечты, который пахнет и манит романтикой и любовью, его нельзя посмотреть за 2 дня, и поэтому я останусь здесь на 4-5 дней.

После выполненного плана, со спокойной душой лечу в Варшаву, а с Варшавы еду в Украину на автобусе.

Давайте теперь разложим все по полочкам:

Я беру с собой не много вещей, это будет ручная кладь 55x45x30 см примерно (ведь я не хочу все время тоскать с собой огромный чемодан). Отправляюсь на вокзал и еду Киев-Львов, билет как студенту мне выйдет примерно 120 грн.

1 день: (поезд) Киев – Львов: так как я приезжаю утром у меня весь день есть для того чтобы ознакомиться с этим прекрасным городом, а точнее вспомнить о его красоте, ведь во Львове я была 4 раза, в детстве.

2 день: (автобус) Львов – Варшава за это время я успею поспать и приехать с новыми силами в новую страну. Скажу четко, в Варшаве я не погуляю, так как самолет уже в 12:50

3 день: (самолет) Варшава – Брюссель и вот я уже в Бельгии)

4 день Брюссель

5 день Брюссель – Париж (автобус) стоимость переезда всего 10 евро и занимает 4 часа.

6,7,8 день Париж

9 день Париж – Варшава (самолет) или может вам повезет найти до Киева.

Так же если у меня остаются деньги, то 10й день можно провести в Варшаве и ночью совершить переезд во Львов

Итак... барабанная дробь... давайте посчитаем сколько вышло денег на эту поездку.

Трансфер Киев-Львов 120 грн.

Трансфер	Грн	Евро	Жилье в сутки/евро	Дней	В с е г о		
Питание и экскурсии							
Киев-Львов	120	3.81	----				
Львов-Варшава	350	11.11	----				
Варшава -Брюссель			17	20-23	1	23	30
Брюссель -Париж		11	25-30	4	120	150	
Париж Варшава		25	----			20	
Варшава-Львов		11.11					

В итоге: 422 евро (в запасе почти осталось 100 евро на еду и сувениры)

Я думаю за 9-10 дней цена 410-500 евро, вполне приемлема, да что там приемлема, это просто супер цена!

Итак, можно сказать, что путешествовать по Европе дешево можно и даже нужно!

Кондратенко Наталія, 43 роки

ЗВИЧАЙНЕ ДИВО, або

ЯК Я ПОДАВАЛА ДОКУМЕНТИ НА БІОМЕРИЧНИЙ ПАСПОРТ

Магічне слово «безвіз» подіяло на всіх, як звук дудки заклинателя на зміїв: хочеш – не хочеш, але у стійку станеш і капюшон розтопириш. Звісно, якщо ти кобра, і він в тебе є. А якщо немає? Як і омріяного біометричного паспорту з веселою піктограмою на обкладинці, що наче підморгує тобі, мовляв: «Ну як, коли ідемо?». У такому разі мерщій до відділу міграційної служби, де мусять задовольнити твої бажання і видати паспорт – хоч за три дні, хоч за двадцять. Усе до ваших послуг.

І перші враження чудові: термінал, електронне табло, в черзі троє людей. Нудьгують...

– Хто останній?

У відповідь тиша.

– За ким я буду?

Нарешті хтось відірвався від споглядання екрану телефону:

– Вас викличуть! Шукайте свій номер на екрані.

– Перепрошую, панове, який номер?

Люди в черзі Perezирнулися з таким виглядом, що вони є хранителями державної таємниці, а хтось хоче вкрасти цей секрет.

Але згодом повідомили, що насправді-то таємниці немає. І омріяний паспорт не чекає на тебе за погано пофарбованими дверцями в кінці коридору в чарівній скриньці. Спочатку потрібно завалити дерево, на якому та скриня висить на ланцюгах, потім піймати зайця, який з неї вистрибне, пристрелити качку, що вилетить із зайця... Ну, далі ви знаєте, тобто: черга на вулиці, запис о 9 рану, відмічатися шість днів, взяти талончик, сплатити в терміналі або в банку обов'язковий платіж (але не забути поставити на квитанції мокру банківську печатку, інакше не візьмуть – і все починати знову!), нарешті повернутися в цей коридор через місяць і подати документи.

– А є інший спосіб?

– Нібито є... Але ніхто точно не знає, чи він працює.

І дізнаєшся другу частину державної таємниці: крім охочих цілодобово стояти в черзі й контролювати «списки» з єдиною метою – потрапити знов таки до черги до терміналу, у якому вже можна (якщо пощастить!) стати в електронну чергу (отакої!) на подання документів... На чому місці я зависла. Як і термінал, який на той час вже не працював два дні. А черга до нього тільки зростала. Точніше, черга до черги...

Так, будемо з'ясовувати, що це за інший спосіб зіграти в гру «безвіз». Пошепки присутні переказували, що хтось бачив людину, яка зареєструвалася на сайті міграційної служби. І подала документи не через місяць, а лише через два тижні!

– А чому ніхто не спробував так зробити?

Моє питання викликало непорозуміння:

– Це неможливо! Ви що, не знаєте, як це робиться? Спеціально кажуть, що можна стати в чергу на сайті, щоб ми тут не стовбичили. А там ніколи немає вільних місць!

– Наступний номер – «чотирнадцять», – механічним голосом повідомив екран. І мій співрозмовник зрадів: – Це мене! Успіху Вам!

Стояти в черзі, відгукуватися на номери та приходити на переклички я зареклася ще в кінці 90-х. У черзі за цукром, який продавали за метрові стрічки купонів. Каву і чай з того часу п'ю без цукру.

Так, ми ж покоління Інтернету. Хіба я не впораюся? І потягнулися спочатку години, а потім і дні безрезультатних спроб знайти місце у віртуальній черзі. Марно...

Одного вечора, завершуючи термінову роботу, засиділася майже до півночі. І для перемикання уваги клацнула на закладку із сайтом ДМСУ. «Введіть номер телефону», «Оберіть усі зображення, де є мости» – команди слідували одна за одною. Останнє завдання САРТСНА мені подобалося найбільше. «Дорожні знаки» й «транспортні засоби» шукати вже набридло. І, о диво! Після «веселих картинок» з'явилися прямокутники із вказівками часових проміжків! В усіх районах! Воно працює! Швидко натискаю, але з першого разу не встигаю: «обраний вами час уже заброньовано». Нічого, тепер я знаю, як і коли потрібно реєструватися.

У наступні ночі, кожної півночі – я у комп'ютера. Дії доведено до автоматизму: номер телефону, вибір зображень, потрібний район і час. І нарешті я зробила це – спочатку для себе, потім для чоловіка і сина. Ну не летіти ж відпочивати самотній жінці!

Віконці з пропозиціями часу з кожним разом ставали все ріднішими. Я присіла на це, як на наркотики: спочатку зареєструвала батьків, потім друзів, дітей друзів, колег і сусідів. І ніхто не міг збагнути, як це мені вдається.

– Ми ж пробували і не спати вночі, і натискати всі кнопки. Нічого не виходило!

– Це просто ви не знаєте пароль. А без нього процес не запускається. Потрібно сказати в екран кодове слово – і Сезам відімкне двері.

У відповідь недовіра, сміх – і знову прохання:

– Зареєструй мене, будь ласка. У тебе ж легко виходить...

Я знову вночі за комп'ютером. Мій паспорт давно вже чекає на відпустку у валізі. Нахилиюся до екрану і пошепки промовляю: «безвіз». Сама сміюся з цього безглуздя, а мене вже вітають віконця вибору часу. Певно, пароль знову спрацював...

Вчора взяли квитки – всі разом. За два тижні виліт. В усіх моїх шістнадцяти родичів, друзів і сусідів, які не вірили в безвіз. Не вірили в електронні черги. Не вірили в те, що сайт працює.

Але повірили у вигаданий таємний пароль...

Купчинська І.В.

Київ, Координатор проектів ГО «Агенція іміджу України»

Історія 1.

– Як це не знімаються у мене відбитки? І що мені тепер робити?

Я стояла з квадратними очима у документ-сервісі на Осокорках і дивилася на свої нещасні пальці без відбитків.

– Нічого, таке буває у кожного десятого. Бачите: треба, щоб знімалося принаймні 80%, а у вас ледве на 30 знімаються. Це нічого, просто ви будете йти за іншою чергою на кордоні.

І тут я уявляю кілометрову чергу до аеропорту для тих, кого треба додатково перевіряти, як мене, бо їм так само не пощастило з пальцями. І ми стоїмо всі, підозрілі і підозрювані у всіх земних злочинах і гріхах, чекаємо, і повз нас проходять ті, кому відмовили.

Я згадую як щоразу на кожному кордоні, де знімали відбитки я проводила зайві півгодини, протираючи пальці, витираючи їх, миючи руки і ще раз втираючи у долоні антисептичний гель. Я згадую це і мене кидає в холодний піт.

Минулого разу, перед самим безвізом я їздила у Польщу ще за культурною візою. Поруч сидів хлопець, який відкрив “Острів скарбів” Стівенсона і без проблем подав митному контролю свій шведський паспорт. За час шляху від Львова до Перемишля він встиг розповісти, що мусить кожні кілька місяців їздити у Польщу, оскільки не може перебувати в Україні довше. Говорили ми з ним російською, бо виявилось, що його батьки жили у Росії перед тим, як виїхати у Швецію. А він закохався в дівчину, знайшов тут роботу і тепер час від часу проводить вихідний у потязі.

– Один прикордонник спитав мене чому я їхав півдня, щоб побути у Польщі аж годину, і я відповів йому “Просто дуже люблю поїзди”. Бо що ще мені було йому сказати?

Так-от, доки мій сусід хвилювався, щоб йому точно проштампували паспорт про виїзд з України, я дуже хвилювалася про мій штамп на в’їзд. Бо коли до мене підійшов прикордонник, мої безвідбиткові пальці уже традиційно стали мокрими у передчутті довгих відтискань на сенсорі. Так і вийшло. Я кілька разів відтискала кожен із пальців, при чому прикордонник сам допомагав втискати мені пальці у сенсор, відчавлюючи мої нігті, повертаючи мої пальці по колу на сенсорі. Нам таки вдалося переконати сенсор, що я людина, але ще довго довелося дмухати на розчервонілі пальці.

Два місяці потому, у липні, щойно приземлившись, я стою в черзі на кордонний контроль в аеропорті Мадриду. Уже у солом’яному брилі від сонця, поруч зі мною ще чотири учасниці міжнародного обміну, я стою і нервуюся. По-перше, ніде немає черги “без відбитків”, по-друге, уже підходить моя черга до віконечка і я думаю як пояснювати що я не злочинець, що не стирала кислотою чи наждачним папером свої пальці, що просто так вийшло. Може, тому, що у мене доволі суха шкіра на руках, чи, може, це довгі години втискання кнопок у клавіатуру.

І тут стається воно:

– Яка мета візиту? Туризм?

– Ні, культурний обмін.

– Будете у Мадриді?

– Так, але лише день, далі їдемо в Іскар, на проект.

– Тримайте паспорт, гарного візиту!

Тобто ось так? Без демонстрації зворотніх квитків, без роздруківок грошей на рахунках, без супровідних листів від організаторів проекту, і, головне, без втискування моїх сумних пальців у сенсор?! А як же окрема черга, підозра у вбивстві Кеннеді та організації світового уряду? Оце і все, “гарного візиту”?!
Виходить, так. Навіть зі стертими пальцями, проходити кордон – тепер не страшно.

Історія 2.

Як розповідати про Україну

Після круглих столів, конференцій та заходів про імідж країни, у мене постійно з’являється відчуття недовдоволеності. Ніби ми всі, колективом спікерів конференції, про щось одночасно мовчимо.

За всіма історіями успіху ми забуваємо про реальність. А вона різна, складна і часто болюча. Кілька днів тому, забігаючи в автобус з Кракова до Перемишля, починаю розпитувати водія чи це правильний автобус, чи є вільні місця, а він у відповідь махнув на мене рукою: мовляв, що тобі від мене треба? І тоді я в піднесеному настрої (встигла!) думаю, що от як добре, нічого ідеалізувати Польщу, побутового хамства вистачає всюди. Автобус починає від’їжджати, але до нього біжить чоловік, засмаглий чоловік із великим пакетом і заходить в автобус. І водій, неприємний оцей водій, переходить з ним на ... українську. Це було як ляпас.

І тоді я нарешті змогла сформулювати те, про що колективно мовчить весь круглий стіл народних дипломатів. Про те, що дуже часто іноземці контактують з українцями, що приїхали шукати кращого життя та вищого заробітку, а не з народними дипломатами. Що прекрасні, але нечасті виставки і концерти, з невеликим медійним охопленням та крихітними бюджетами мають дуже мало впливу на побутовий імідж українців.

У тому ж Кракові я зупинилася у молодій милої інтелігентної польської сім’ї, де вечорами ми спілкувалися про антропологію, демократію та музику. Попри те, також я почула фантазмагорично жажливі історії про те, що в Польщі в секторі обслуговування вже рідко почуєш польську мову та про українських дівчат, що проституцією здобувають собі плату за навчання в університеті. Хоча Кася і додала із зітханням, що, мабуть, те ж саме можна сказати і про поляків у Великобританії чи Німеччині.

Тут слід сказати, що не йдеться про протиставлення, де народні дипломати – прекрасні, а люди, що виїжджають за працею – зло. Аж ніяк. І я знаю багатьох добре вихованих, освічених людей, що працюють в Греції, США, Італії, Іспанії, Польщі, де печуть хліб, ловлять рибу на кораблях, доглядають за старенькими чи варять каву, і нічим не поступаються тим, хто приїхав консультувати, програмувати чи менеджерити глобальні процеси. Світ нелінійний, і люди різні.

Люди різні і в країнах, які ми звикли бачити еталоном стриманості, галантності, джентельменства та інших солодких синонімів. Я допитувалася ввечері у поляків, чи часом у місті не великий футбольний чемпіонат. Оскільки кількість груп п’яних, нестриманих і відверто

вульгарних британців могла свідчити тільки про футбольних хуліганів у місті. Аж ні. Оці без сорочок, без сорому, з криками “я одружуся на тобі” у різних словоформах, з плювками, гарчанням та на грані бійки, – туристи. Кася сказала, що так було не відразу, і ці товариші з’явилися у місті разом з появою лоукостів.

«Вони приїздять сюди ніби в країну третього світу, де мешканців не вважають за людей, а гроші вирішують все», – продовжив Міхал.

Але Британська рада (British Council) робить все можливе, щоб поруч із таким досвідом від мешканців країни, – Шекспір не сходить зі шпальт мистецьких дайджестів, британські вистави подорожували не лише Європою, а й слов’янськими закутками; британська стипендіальна програма Chievening дає можливість іноземцям потрапити у найкращі британські академічні середовища та багато-багато іншого, щоб показати класичну країну з підручників англійської мови.

Чи робить Україна щось аналогічне до Британії, аби показати Україну в її розмаїтті? Звичайно, що ні. Ані бюджетів, ані дійсних та дієвих структур. З усіх сил намагаються невеликими диверсійно-розвідувальними групами замінити усю культурну державну армію окремі, у тому числі державні, інститути, комітети, політики, активісти та громадські об’єднання. І я не знаю, чи у нас виходить.

Ми розрізнені, часто без бачення та супутніх чи повторюваних проектів, які б створили кумулятивний ефект. Щоправда, одного разу на мої нарікання щодо розрізненості громадянського суспільства, культурна менеджерка Ірина Янів сформулювала хорошу думку, що, можливо, ця розрізненість та певна внутрішня конкуренція – на краще, адже саме в такому середовищі виділяться найефективніші проекти, які зможуть справді реалізувати наші завдання. Та й монополія – не завжди найкраща форма буття.

Що ж робити: чекати доки, ніби на дріжджах, виростуть організації та займуть загальноукраїнську планку у культурній чи публічній дипломатії? Можливо. А можливо просто ставати ще одним гравцем. Гуртом і батька легше бити.

Найкраще про бренд говорить не реклама, а продукт. І як би цинічно не було називати громадян своєї країни “продуктом”, але ми говоримо про себе самі. Нашою поведінкою, статтями чи будь-якими іншими проявами життєдіяльності.

Ми не змінимо людей у короткотермінових горизонтах. Зараз можемо тільки дати їм додаткових інструментів для самопрезентації. Або допомогти зрівняти рахунок, представивши справжню Україну: різну, творчу, культурну, натхненну та піднесену.

Фантастичну роботу уже здійснюють і громадські організації, і держава – у межах своїх повноважень. Особливим капіталом у процесі побудови довготермінового позитивного іміджу України є молодь. Про хороше: на початку червня на круглому столі, що організувала у Києві громадська організація українців у Бельгії “Promote Ukraine”, я дізналася про два актуальних проекти означеного напрямку. Українська академія лідерства показала 250 студентів Європі, організовуючи зустрічі на всіх можливих рівнях, а ГС “Промінь” з проектом “Діти просять миру” дала можливість талановитим дітям з різних областей та зони АТО самим розповісти про своє бачення майбутнього країни.

Але також важливо допомагати впевнено розповідати про Україну тим, хто їде за кордон для навчання, роботи чи відпочинку. Тому думка в ефір: чому немає у літаках МАУ брошурок “Україна у світі” – про те, як цікаво презентувати Україну за кордоном? Чому у потягах, що прямують з України за кордон немає соціальної реклами про те, чим Україні справді варто і можна пишатися? У Борисполі принаймні транслюються ролики Мінекономіки про

інвестиції в Україні та її туристичний потенціал. Грамотна і ненав’язлива поліграфія в автобусах і залізниці – теж могла б трохи у цьому допомогти.

Окрім безвізу, нам слід було б подумати про те, щоб дати інструменті самопрезентації України молоді, що бере участь у програмах культурного, наукового чи інших обмінів. Іноді ми робимо невеликі лекції для членів громадської організації AEGEE, що об’єднує світову молодь, але це лише крапля в морі. Впевнена, що є спорадичні лекції для учасників обмінів Erasmus, Flex, Fulbright, Chievening, AISEC, Youth European Parliament, тощо. Та чи є ця робота системною? Чи є готові взяти на себе цю відповідальність?

І поки відповідальних немає, сподіваюся, що ефір сприйме сигнали цих роздумів.

Козлова Алена, 26

Alyona Kozlova, [09.12.17 17:51]

Осталось несколько недель до нового года. Время подводить итоги. Скоро лента новостей будет перенасыщенна заголовками «10 невыполненных обещаний политиков», «5 важных событий уходящего года», «Список 10 целей на следующий год» и тому подобное.

А что было то в этом году? Все смешивается, как краски на одном холсте и получается одно большое цветное пятно.

«Без виз» случился. Но на меня это пока конкретно никак не повлияло. Конечно преспективы и возможности, которыми я пока не воспользовалась.

Из интересного - именно в этом году мне удалось впервые выехать из Украины, за границу. На самолёте между прочим. Правда в страну в которую и «без безвиза» виза не нужна.

На майские праздники мы с мужем поехали к друзьям в Израиль.

Точную дату поездки мы не сразу определили. Думали поехать зимой, но получилось уже весной. Зимой обратились в админ центр за загран паспортом. Думали, что нужен срочно и заказали ускоренную процедуру. Но все нормально пройти не могло. Страну накрыло волной ожидания «безвиза» и все ринулись делать эти биометрические загранники. Фабрика, которая выполняла печать бланков не справлялась с объемами. Нас предупредили, что в указанные сроки возможно не будут готовы документы.

Как я уже говорила, до этого нигде «ТАМ» не была, поэтому и паспорта не было.

Я очень ждала нашей поездки, хотелось посмотреть как «ТАМ». Как люди живут, как все устроено.

Вот он наш долгожданный вылет. Самолёт израильских авиалинии задержали на несколько часов. Мы к этому были совсем не готовы. наших было много, зато много было ортодоксальных евреев. Когда летели обратно все было наоборот.

Первое, что удивило - это беспорядок который творился в терминале. Дети ортодоксов играли на полу, там же были разбросаны игрушки, шахматы, одежда, этикетки и пакеты с подеды. На курилке, девушки уселись прям на пол и пели песни все те 2 часа ожидания.

Все эти бумажки и пакеты так и бросили в терминале, что бы за ними это убирали. И вот там в терминале, пока мы голодные скучали и ждали вылета, я поняла насколько разные ценности и взгляды.

Наши друзья живут в Ришене, это не туристический город, поэтому это было полным погружением в другую жизнь.

Самым шокирующим для меня было это бомжи и наркоманы в центре Тель Авива. Не то что бы в Киеве с этим нет проблем, но никто открыто не сидит на дороге с иглой и не колетя.

Для меня Израиль - это старая контрастов, в особенности Тель Авив. Рядом с новыми и красивыми зданиями стоят совсем разрушенные, в центре есть улица, где много неблагоприятных жителей, на местном рынке стояла жуткая вонь и при этом продаются очень разнообразные товары. Ещё одно наблюдение - всем известно, что Израиль страна религиозная, но при этом в Тель Авиве нам встречались люди ЛГБТ сообщества и отношение к ним было абсолютно спокойное.

В моей жизни это были очень яркие и насыщенные 5 дней. После поездки мне нужен был отдых и родные стены.

Наверное самое важное в этой поездке, это мое понимания людей которые не хотят/не могут жить в другой стране. Это почувствовать по-настоящему «дома». Это ощущение, что ты «ТАМ» гость. И это «ТАМ» в чем-то лучше, в чем-то хуже. И наверное понимания того, что я люблю Киев, как место в котором мой дом.

Anonymous

Хроника заголовков новостей о безвизовом режиме Украины и ЕС в период 2016-2017 гг.

Украинские медиа:

- >Черновил: Рашистские ретрансляторы, лгунишки и прочая дрянь будут активно убеждать нас, что нам не нужны никакие безвизы
- >Безвиз для Украины достал россиян до самых глубин
- >Лойко: Безвиз – это то, что в России не произойдет даже в конце 21-го века
- >Киевских учителей принудительно сгоняют на празднование безвиза с участием президента – СМИ
- >Президенты Украины и Словакии открыли символические двери в ЕС
- >Фанаты и АТОшники прибыли по безвизу в Финляндию на матч сборной Украины
- >В Германии не пускали по безвизу туриста, который не мог подтвердить цель поездки
- >Посол Украины в Австрии: проблем никаких, за 10 минут проходит весь самолет
- >У россиян при въезде в Украину будут отбирать биометрические данные - Турчинов
- >Три плюса безвиза, о которых мало кто пишет
- >МВД контролирует, чтобы агентура России с Донбасса не воспользовалась безвизом
- >Украинка пыталась въехать в Польшу по безвизу с восьмилетним ребенком в чемодане
- >Из Польши депортируют 21 украинца за нарушение правил пребывания
- >С 11 июня по 28 августа полиграфкомбинат получил 1 109 049 заказов на изготовление биометрических паспортов
- >В правительстве гарантируют, что безвизовый режим для Украины не будет приостановлен
- >Украина хочет сделать совместными все пункты наземного пересечения границы с ЕС
- >В «ЛНР» рассказывают, что в Украине начались «эпидемии» из-за безвиза с ЕС
- >За три месяца безвизом с ЕС воспользовалось 235,8 тыс. украинцев
- >Порошенко: Дорога у нас одна – широкий евроатлантический автобан
- >Ветеран АТО отправился в пеший поход по Европе, чтобы показать преимущества безвиза
- >Безвиз прекрасен! Польские пограничники проверяли только паспорта. Проверка занимает 30 секунд
- >Что безвиз животворящий делает: сеть покорили бабульки, летящие за границу

Российские медиа:

- >«Забрасывают морковку перед осликом»: эксперты об украинском «безвизе»
- >Большой украинский облом: надежды на евроинтеграцию испарились
- >Третья годовщина «евромайдана»: украинцы не ощутили вкус сближения с ЕС
- >Визами по воде
- >Визовый хоровод
- >Европа, впусти!
- >Назло России

- >Украинцам и грузинам разрешат отдохнуть в ЕС
- >Порошенко, хихикая, превращает украинцев в рабов ЕС
- >Сурок-предсказатель из Харькова запутался в ответе по отмене визового режима ЕС для Украины
- >Обещанного Порошенко «безвиза» не будет: в Европарламенте даже не планировали обсуждение вопроса
- >Ляшко объявил о получении украинским лесом безвизового режима в ЕС
- >Украина продолжает верить в получение «безвиза» до 24 ноября
- >Безвиз для Украины назвали симулякром и отмазкой
- >Безвиз для Украины: страна собирается по-королевски отпраздновать сомнительное достижение
- >Петро Второй: Порошенко открыл кукольную дверь в Европу
- >Порошенко поздравил украинцев с началом безвизового режима стихами Лермонтова
- >Безвиз у украинцев могут отобрать в любой момент
- >Израиль решил массово высылать из страны граждан Украины
- >Украина: путь от безвиза к безуглю
- >Безвиз с ЕС: украинцы надеются начать новую жизнь
- >Порошенко назвал «безвиз» преодолением последствий Переяславской рады 1654 года
- >Привет, немытый Киев! Украина радуется безвизу, но сидит без горячей воды
- >Откровения чиновников: украинцы, вы сами во всем виноваты
- >Тотальная пустота, или Чем закончится заробитчанство для Украины
- >Кричавшие о безвизе украинские цыгане попытались пройти в Польшу без документов
- >Драку заказывали? Как украинцы шумят в Европе по безвизу
- >Так глубоко, что эхо. Об интеграции Украины в Европу
- >Пограничники назвали страну, куда первым делом отправились дорвавшиеся до безвиза украинцы
- >Поездки украинцев в ЕС похожи на торговлю людьми
- >Польша после украинского безвиза возмутилась шантажом Евросоюза
- >Горький вкус победы: Во сколько украинцу на самом деле обойдется безвиз с ЕС
- >В Финляндии растворились около сорока украинских сборщиков ягод
- >Пытавшийся въехать в Польшу известный математик с Украины умер на границе
- >Путин посоветовал украинцам быть в ЕС осторожней с «голубыми мундирами»
- >Ласкаво НЕ просимо!
- >Украинцы, прибывшие в Германию под видом сирийцев, судятся с немецкими властями
- >Вести: украинцы научились делать деньги на «безвизе», который ещё не получили
- >«Нельзя продавать Украину за безвиз»: католики осудили гей-парад в Киеве
- >Азаров сравнил безвизовый режим Украины и ЕС с рваными трусами
- >Дурные ассоциации
- >Украинским школьникам предложили изучать безвиз и чирлидинг
- >В поход за евро

Н.К., 31 рік

Безвіз: що воно таке і з чим його їсти?

Коли ти живеш у сім'ї, в якій матір заробляє на життя в Італії, а батько скидався пів життя по Москві, то ти неодмінно ознайомена з поняттям перетину кордону. Гостьова віза, сумки, бус, напруження під час фейс-контролю і огляду багажу на митниці, 20 годин дороги – і ти в сонячній Тоскані, або квиток на поїзд, 24-годинне через вікно у похмурі краєвиди одноманітних околиць, однохвилинний паспортний контроль дорогою і ти в Росії. І ось в цьому налагодженому механізмі зміни дислокації з'явилося нововведення – безвіз. То що ж воно таке?

Перш за все, з історичної точки зору, це зближення українців з європейцями і схожі на рівноправні процедури перетину кордону. Я їхала з мамою та хлопцем в Італію на море в кінці липня 2017, то у всіх нас взяли закордонні паспорти (2 біометричні і один звичайний з маминим Permesso як дозволом на працю в Італії та основа для перетину кордону), досить швидко пробіли по базі і все. Ніякого листання сторінками перед носом із запитаннями куди ти їдеш, чого ти туди їдеш, до котрого числа в тебе віза, що було раніше. Відбитки пальців також не контролювали на відміну від 2016, коли я і на візу їх здавала і на кордоні контроль проходила. Тобто, з біометричними паспортами українці проходять контроль по однаковій схемі як іноземці.

По друге, безвіз випробує українців на готовність оформлення документів як європейці. І тут спрацьовує радянська закалка і типова українська бюрократія. Якщо у вас досі немає біометричного паспорту, то не раджу покладатися на чіткі терміни його оформлення. В Україні є лише один поліграфічний завод, який друкує біометричні паспорти. Цей завод не працював деякий час в червні 2017, через що черга видачі паспортів запізнюється як мінімум на 2 тижні. Я подавала документи 16 червня 2017 на біометричний паспорт, то на нервах отримала його в кінці липня. При терміновому виготовленні паспортів теж люди не отримали вчасно на руки документи. І тут виникає запитання, то де це я так документи подавала. І ось тут починається найцікавіше. Я сама живу у Львові, але документи подала у Києві у Відділі Централізованого оформлення документів по вул. Богдана Хмельницького, 10. Справа в тому, що я з квітня місяця не могла стати в чергу у Львові ні через інтернет-запис на сайті, ні через термінал у Франківському відділі міграційної служби. Був період, що хтось хотів сторінку міграційної служби у Львові взломити, ще якийсь час документи не приймали, черги великі, на місяць наперед все розписано... Я вже було зовсім надію втратила. Знайомі пропонували в інші маленькі міста їхати, де менший наплив людей є, і там подавати документи. Але вийшло так, що я приїхала в Київ вранці, щоб зустрітися з одногрупниками після роботи, то в мене був цілий вільний день, щоб випробувати «біометричне щастя» у столиці. Отож, п'ятниця, ранок, людей тьма. Є одна черга, щоб забрати паспорти, а інша – щоб подати документи. Насправді, коли людей запускали в приміщення, то ці черги змішалися і переміг той, хто проворніший і перший став у шеренгу до реєстраційного терміналу. Коли я достояла своє, мені сказали, що аж на 24 липня можна записатися. Я ж планувала вклинитися на місце

когось із записом, хто не з'явиться на зазначений час. Відповідно, працівниця міграційної служби, відповідальна за реєстрацію через термінал, порекомендувала звернутися до дівчат за центральним столом з надання інформації. Там мені одразу сказали, що в них вже є кілька людей в «живій черзі», які ще з минулого тижня чекають і досі нічого не дочекалися. Бланк анкети-заяви давати відмовилися – запропонували або з наступного тижня приходити, або сидіти і чекати, якщо в мене стільки вільного часу є. Я сказала, що часу у мене до кінця дня є, знайшла вільне крісло і прочекала так 4,5 години, спостерігаючи за процесом. І помітила я багато цікавого. На території митної служби працюють приватні особи, які за гроші реєструють людей. Тобто, насправді жива черга могла би бути і багато номерків висвітлювалося на табло, за якими ніхто не заходив і черга просувалася далі. Однак цю нішу заповнили приватники, які час від часу отримували через термінал номерки, тоді видавали їх з пакетом документів очікуючим або щойно прибулим після телефонного виклику і ці одразу заходили і подавали документи. Такі «щасливчики» казали мені, що вони подають документи «через фірму». Тому без бюрократії і схем в Україні ніяк.

По-третє, безвіз таки формує європейський підхід до отримання документів. Так як я маю досвід проживання і оформлення документів в Італії, то в Києві я вирішила просто чекати хоч цілий день, щоб почути які будуть відмазки в працівників міграційної служби на мої зауваження про те, що по ряду номерків не прийшли люди, а з живої черги вони в нікого документів не взяли. Таким чином, після 4,5 годин мого спостереження, коли всі з живої черги розбіглися, бо в них не залишилося вільного часу чи по справах поспішали, мені таки видали 2 бланки на подачу документів, пояснюючи, що всіх інших перенесли на понеділок. Після обідньої перерви мені сказали підійти до працівниці біля терміналу, отримати номерок і одразу оплатити близько 550 грн. за звичайне виготовлення біометричного паспорту. Не встигла я ще завершити процедуру оплати грошей, як мій номер висвітило на табло і я одразу помчала на подачу документів. Зайняла сама процедура здачі документів, відбитків і фотографування близько 5-7 хвилин. Старий закордонний паспорт всім залишали. Я перепитувала за написання ім'я, бо не сходилася транслітерація у старому і новому паспортах. Виявилось, що система автоматично перекладає імена і прізвища відповідно до нових правил. Тепер «ія» передається як «ііа»б а варіант «іуа» не використовується. Фотографували кілька разів, показали дві фото, з яких потрібно було вибрати кращу. Таким чином, завдяки своєму залізованому терпінню, короткотривалому перебуванню «на місці» учасників «живої» черги та милосердю працівників міграційної служби я подала документи в той же день. Хоча в Європі це звичне діло без чекання пів дня і дискусій із персоналом. Готовність біометричного паспорту відслідковувала на сайті Міграційної служби (<https://dmsu.gov.ua/services/docstate.html>), щоб даремно в Київ не їхати. Отримала біометричний, коли на сайті показувало інформацію, що «паспорт відправлено у місто подачі документів».

В кінцевому результаті, набагато довше і проблематичніше я паспорт виготовляла, ніж кордон перетинала... Однак, безвіз це новий крок у сторону Європи і стосовно культури подорожування, і стосовно ведення документації і сфери послуг. Механізм непростий – з першого дня все ідеально не працюватиме. Шкода, що все нове має пройти старі схеми...

О границах и их преодолении

Социально-политические и научные дискуссии вокруг миграционных процессов во все большей мере заставляют нас считать, что мы живем в эпоху беспрецедентной нестабильности и стремительных изменений. Выдвинутые учеными и политиками 20 века тезисы о глобальных Севере и Юге влияют на нашу картину мира. Среди широкой публики поддерживается представление о некоем общемировом противостоянии, в ходе которого цитадели благополучия, порядка, высокой культуры и низкой рождаемости по воле Истории отражают волны бурлящего демографического хаоса Третьего мира, погрязшего в бедности и конфликтах. В такой системе координат рождаются такие концепции, как «Крепость Европа», отражающая атаки беженцев; под их влиянием мы продолжаем воспринимать категории «границы» и «миграции» как противостоящие друг другу воплощения порядка и стихии, устойчивости и нестабильности, нормы и отклонения, процветания и кризиса, безмятежности и угрозы, статичности и движения.

Что, если мы заблуждаемся? Вдруг все обстоит иначе, чем кажется?

Удивительно, но вопреки достижениям науки, культуры и технологий количество обступающих нас границ постоянно растет. В нашей жизни постоянно возникают новые ограничения: от вездесущих турникетов, пропускных пунктов, железных дверей и ограждаемых территорий до новых правовых статусов, позиций, должностей и аффилиаций, увеличивающих численность, высоту и сложность социальных иерархий. Вдогонку за ростом количества независимых государств спешит число новых особых визовых режимов, политических ограничений, политических лидеров, их взаимных признаний и непризнаний, а также цветов и форматов новых национальных и заграничных паспортов. С ростом количества необходимых нам в повседневной жизни документов сокращается срок их действия, зато увеличивается сложность процедур, необходимых для оформления — параллельно с уменьшением значимости и сферы влияния каждой из получаемых нами бумаг. Развитие глобальной экономики влечет за собой рост институций и факторов, ограничивающих его в интересах крупных политических блоков, экономических объединений, отдельных государств, крупных и мелких, транснациональных и национальных корпораций. Развитие культурных связей сопряжено с ограничениями, происходящими из стремления упорядочить их в рамках различающихся систем ценностей и приоритетов, установленных каждым из ограничителей — государством, институтом, кружком, школой, тусовкой, ассоциацией. Общественное мнение и свободу мысли и совести сегодня нельзя представить без сложной системы формальных и неформальных ограничений, установленных в чью-то интересах и в чью-то защиту. Необходимость считаться с установленными границами становится привычкой, вырастая в каждом из нас в сложную систему рациональных и иррациональных самоограничений. Так мы привыкаем к

границам и считаем их не только естественными, но и необходимыми, постоянными, четкими и даже непреодолимыми — и приучаем себя отделять нас от них, свое от чужого.

Так наши крепости превращаются в кафкианские замки, а границы в это время управляют нами.

История наглядно демонстрирует нам текучесть и нестабильность государственных границ. Просто попробуйте воспроизвести в ускоренном режиме какой-нибудь исторический видеоролик, иллюстрирующий развитие государств на географической карте — и вы поразитесь масштабам и хаотичности этого броуновского движения. После такого опыта фраза «и завтра мы проснемся в другой стране» уже не кажется такой ироничной: она справедлива для каждого поколения жителей России и Германии, раз за разом, как в Дне сурка, просыпавшегося в принципиально новой действительности. Так, например, произошло с гражданами Советского Союза, в одно прекрасное утро 1991 года оказавшимися жителями полутора десятков независимых государств. С тех пор поездка в гости к родственникам, переезд в другой город, поступление в университет или перемена места работы с большой вероятностью стала означать международную миграцию — в пределах Содружества Независимых Государств, а то и государств Совета Европы. Для таких людей, ставших теперь мигрантами, вместе с новыми границами возникли и новые правовые ограничения — и неудивительно: любое государство измеряет степень своего суверенитета возможностью дискриминировать граждан и неграждан в своих интересах. Турист, иностранный рабочий, беженец, переселенец, соотечественник, далеко или близко находится твое зарубежье, союзничают ли президенты — ограничения определяются всякий раз, когда оказываешься на другом цветном лоскутке мировой политической карты. Не соответствующий ограничениям человек становится нелегальным и подлежит наказанию штрафом, заключению либо изгнанию ЗА границу — таковы универсальные правила.

Ограничения передвижения людей, установленные юридическими границами, имеют лишь одно неизменное свойство: они постоянно и непредсказуемо меняются. То же самое происходит с культурой, языком, идентичностью, физическим обликом людей в частностях и в целом. Историки знают, что количество реформ хорошо свидетельствует об их эффективности: как правило, чем больше и чаще принимаются законы, тем хуже они соблюдаются. В России за последние 10 лет в миграционном законодательстве произошло 5 крупных реформ, в Германии столько же изменений произошло в сфере интеграционного законодательства. Изменения установленных ранее границ хорошо отражают стремление отреагировать на текущую ситуацию в сфере миграции.

Миграция же, будучи пересечением границ, — это процесс стабильный и неизменный.

Границы эфемерны, хрупки, изменчивы и неуловимы — миграции идут постоянно, они сильны и оказывают огромное влияние. Могут меняться направления миграционных процессов, их качественные и количественные характеристики, но неизменно одно: границы и ограничения являются лишь формой адаптации государств и обществ к миграциям, а не наоборот.

Люди — мигранты по своей природе. Среди всех других видов обезьян человек разумный наиболее вынослив и приспособлен к дальним и длительным переходам. Миграции привели людей к беспрецедентному биологическому успеху: постоянно и бесконтрольно перемещаясь, мы превратили всю Землю в ареал своего обитания. Миграционные процессы преодоления естественных границ позволили человеку освоить планету от Арктики до Антарктиды, от глубин океана — до высот стратосферы.

Миграции сохранили видовое единство человечества: складывающееся расовое разнообразие могло бы через пару сотен тысяч лет закончиться формированием нескольких обособленных видов людей — если бы не постоянное смешение. Межрасовые и межэтнические брачные контакты мигрирующих групп сформировали единый антропологический покров планеты, в котором невозможно выделить «чистые» расы: на любом участке планеты человечество состоит из непрерывной череды смешанных и родственных популяций.

Миграции продолжают перемешивать этнические группы, приводят к образованию новых народов и расколу старых наций — особенно яркие примеры дают нам Новый Свет и страны Латинской Америки, но и сегодня на наших глазах в результате миграций формируются новые идентичности европейцев, немцев, россиян. Благодаря миграциям развиваются, перемешиваются и обогащаются языки и культуры народов, складывается единое универсальное информационное пространство.

Общение между людьми невозможно без миграции смыслов, преодолевающих естественные границы расстояний, времени и непонимания. В этом контексте письменность, мобильная связь, Интернет — всего лишь транспортные средства, обслуживающие миграцию смыслов. В процессе непрерывной миграции смыслов возникают новые идеи, продолжается развитие искусства, науки, творчества как формы человеческого бытия.

Миграция — всегда преодоление. Вынужденные мигранты преодолевают войну, голод, нищету и несправедливость, перебираясь в безопасное место. Экономические мигранты преодолевают трудности переезда и легализации. Преодоление границ требует от человека предприимчивости, смелости, решительности, мобилизует его внутренние ресурсы и таланты, укрепляет и умножает социальные связи, заставляет учиться новому, меняет культурную и социальную идентичность — в конечном счете, способствует самореализации человека.

Миграция — это испытание. Миграция не просто преодолевает старые границы — естественные или культурные — но и создает новые. В этом смысле воздействие миграционных процессов на общество может быть сравнимо с огранкой драгоценного камня: на месте стираемой границы создаются новые. Риски ксенофобии, поляризации и сегментации общества сопровождаются формированием новых идентичностей и социальных групп — и от того, насколько эффективны правила их взаимодействия в принимающем обществе, зависит его будущее.

Миграция — ценнейший ресурс для любого общества. Принимающие страны получают новых жителей и граждан, способных реализовать себя на благо общества. Отправляющие страны не теряют полностью своих граждан — экономические, культурные и семейные

связи позволяют отправляющим сообществам сглаживать экономическое неравенство, получать новые культурные импульсы и поддерживать этническую идентичность. Постепенно «миграционный фон» становится важным конкурентным преимуществом индивида.

Миграция — это вызов. Миграционные процессы обостряют проблемы, свойственные принимающему социуму, и создают новые проблемы для отправляющего общества. Миграция для принимающих стран — настоящий экзамен на эффективность социальных, экономических, правовых и культурных институтов, которые рискуют оказаться нежизнеспособными в новых условиях. В неблагополучных принимающих странах миграция может усиливать коррупцию, неравенство, неэффективность экономики. Однако миграция способствует и разрешению этих проблем, ведь государства оказываются вынуждены им противодействовать, а сами мигранты также намерены их преодолеть, что создает почву для солидарности с местным населением.

Миграции и границы взаимодействуют в искусстве, формируя идентичность художника в качестве инструмента самоанализа, синтеза и рефлексии. Художник-мигрант препарировывает собственную личность, выделяя крупинки старых и новых влияний и реалий, и соединяет их в некую целостность очень интимного свойства, имеющую инструментальное значение в процессе последующей (само)рефлексии. Именно идентичность художника-мигранта и оказывается в конечном итоге произведением его искусства, создающим само себя, — и каждая работа миграционной тематики лишь рабочий инструмент в этом процессе.

Осмысление категорий миграции и границы посредством искусства как одного из форматов анализа социальной реальности открывает для нас возможность осознания культуры не как многократно ограниченного взаимодействиями, а как многогранного феномена, открытого для принципиально новых интерпретаций.

А это означает новую степень свободы — преодоление границ.

Наталья Палиброда

Вообще, как оказалось, чтоб сделать биометрический паспорт нужно очень много терпения и времени. Первый раз, когда я пришла его делать – я просто узрев огромную очередь, развернулась и ушла прочь, терпением я не отличаюсь. А еще придётся же погрузиться в эту чудную атмосферу лёгкой склоки и разборок в стиле – ты куда прёшь без очереди!? Но потом подумав и собравшись духом – настроившись на долгое ожидание в очереди (чтоб просто сдать документы на паспорт), я даже прихватила книжку с собой, чтоб хоть чем – то заняться...да можно и в телефоне поковыряться – посидеть в интернете, но надоедает... в общем я настроилась потерять на это благородное дело целый день ...правда приехать с самого утра, часиков эдак в 6 я не смогла,(это только нашим доблестным пенсионерам по силам ,в такую рань куда угодно и занять очередь) спать охота, да и далеко мне ехать разве что на такси, а маршрутка, то так рано еще не едет в моём районе. Короче добралась я туда ближе к 11 дня. Ну все как обычно толпа народа – кто – то пишет список – очередь, кто за кем, с детьми через одного пропускают вперед...Весело...народ грызётся – Ты почему без очереди лезешь? Самый умный да!?!- ну тут конечно началась склока...старая добрая склока как в маршрутке в час пик...какая чудная атмосфера!

И вот это вот всё, в таком виде хочет в Европу!? Я в шоке... тихо подошла и записалась в очередь, которая для меня наступит где-то в районе обеда...запомнила за кем и после кого, так на всякий случай, а вдруг, тот заветный листик где – то потеряют? Желания сидеть там и слушать препирательства не было никакого, поэтому побрела в торговый центр неподалёку, хоть посмотрю на шмотки и всё остальное, что там можно найти и увидеть... пришла по расчёту на своё время...пропустила вперёд мамочку с ребенком...вот наконец – то моя очередь...захожу в кабинет, отдаю документы, делаю фото, и отпечатки...ура! Я это сделала! Через месяц я буду счастливой обладательницей новенького, чудесного биометрического паспорта и можно ехать!

Прошёл ровно месяц и вот я держу в руках его – мой новенький загран! Правда фотка в паспорте получилась не очень удачная...вечно женщин волнует этот вопрос – фото в паспорте, ну и фиг с ним, главное, что паспорт есть, а фото — это такое дело...

И да, я таки собралась в поездку! Проведать маму, которая уже много лет в Италии, зарабатывает деньги, чтоб купить дом, и оплачивать всё остальное житьё...Ну что я могу сказать о самой поездке, именно о дороге туда. Так как лететь самолетом дороговато, то стандартно бусом – сутка в дороге с остановками. Ощущения те еще...но как здорово у них вот это отсутствие границ, между странами ...а у нас границы, проверки, и я сейчас не только о границах между странами, но и о границах в наших головах и ограничителях на наших душах... Мне очень понравился ночной Будапешт – там так красиво, и жизнь бурлит даже глубокой ночью – ездит транспорт и открыты магазины, ходят люди, всё как днём, возможно я когда –ни будь туда поеду на пару дней, и обязательно ночей, ведь ночью там явно интереснее, чем днём.

Но вот я приехала к маме, долгожданная встреча, объятия, слёзы...

В общей сложности я была в Италии где-то неделю...немного помогала маме, немного ездила на прогулки...удалось побывать в Милане –очень красивый город, чудесная архитектура... но больше всего меня впечатлила Венеция...эти маленькие улицы, мостики, и ощущения, что ты прямо вдыхаешь аромат истории...Ходишь этими улицами и как будто погружаешься в их историю, и видишь сцены из прошлого, прекрасный город.

Больше всего меня поразила чистота, на улицах и везде, нету пыли и мусора на улице, никто не бросает его под ноги...там очень чисто и за этим следят. Если хозяин идет с собакой на прогулку, то он обязательно убирает за собакой, специальной лопаточкой и в пакетик, и в урну отведенную для этого...В общем там реально следят за чистотой и каждый отдельно, а не сваливают свою ответственность на кого-то.

Да была определённая сложность, чужая страна, незнакомый язык (увы знаю только английский), ну и в целом ощущения чуждости и чужой культуры...Но в целом мне там понравилось, но вряд ли я бы хотела там жить...Но вот просто поехать по Европе мне бы очень хотелось, (интересно посмотреть на архитектуру и стиль и образ жизни, да и люблю я новые впечатления) но финансы не позволяют, и нет подходящей компании для поездок...Это здорово, что сейчас есть такая возможность ездить вот так в Европу, многие будут путешествовать, но еще большее количество просто молча завидовать и мечтать о таких поездках, так как финансы не позволяют ездить ...

А вообще я давно заметила, что если я уезжаю куда –то из родного города, то потом приехав опять заново как бы привыкаю к нему. Сразу после приезда он мне кажется каким – то чужим и не родным. Не знаю откуда и почему берется это ощущение...Когда –то я была в Киеве в командировке где – то неделю и вот этот город мне показался таким близким и родным...

Антон Каплінський

ОСТРІВ НЕВЕЗІННЯ В АТЛАНТИЧНОМУ ОКЕАНІ Є!

Уривок з книги УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКІ «МІСТЕРІЇ»

Я був в багатьох країнах, але з такою підлотою, як на цьому острові ще не стикався. Цей клятий острів - найнеприємніша держава! - перше, що мовив роздратовано Євген, намагаючись зручно примостити своє незграбне, кістляво-волохате тіло, на облізлом килимі, який займав майже всю порожню холостяцьку кімнату Миколи. Побачивши здивування на наших спітнілих після бадмінтону обличчях, Євген несподівано кисло скривився і сердито продовжив:

- Що витріщили свої недовірливі зінки, мов варені раки ?.. Не вірите-е-е? Н-у-у-у, тоді слухайте уважно! По-перше, коли ці хитрі зайди грабували весь білий світ, то натягли на свій острів через свою дурість... ні-і-і скоріш зажерливість, крім золота, антикваріату, ще й силу-силенну різноманітних рабів - муринів, косооких, червоношкірих, мусульман, «вдячно-обкурени», небезпечні нащадки яких, разом з молодими аборигенами, тепер скрізь нишпорять і вештаються по всьому острову... Зараз, в так званій столиці світу - Лондоні зустріти справжнього англійця так само важко як зустріти... щирого українця в Києві... Вони ще будуть мати великі проблеми з цими іноземцями, 150 національностей це вам не аби що... А тепер, добряче набивши зоба, забувши про минуле і скоєне, вони мають нахабство судити вся і всіх.

Тим часом Микола разом з дружиною Євгена - Світланою, принесли з кухні чай, розлили його по чашкам і почалось звичайне чаювання добірного товариства любителів бадмінтону на скромній квартирі гостинного холостяка Миколи, за адресою Саратовська, 14/9 квартира, 5, після напружених бадмінтонних ігор у діброві на Нивках, біля старої тренувальної бази футбольного клубу «Динамо». Незвичайними були спогади Євгена, котрий тільки що приїхав після шестимісячних приробітків в Англії. Судячи з всього, цей туманний Альбїон вельми допік Євгенові і йому, не дивлячись на втому від чотирьох зіграних ігор у бадмінтон, треба було з кимсь поділитись пережитим, щоб виплеснути свої мрячні, англійські спогади. Відсьорбнувши чаю, Євген з новою енергією продовжив зло і обурено викривати англійські порядки та звичаї.

- По-друге. У них все не як у людей! Пильнуєш авто зправа, а отримуєш підступний удар з потилицю з ліва. У-у-ух цей їхній лівосторонній рух, «завдяки» якому я на своїй французькій двісті п'ятій чортопхайці в перший же день на нерегульованому перехресті, не пропустивши перешкоду ліва, (все ж навпаки, я ж звук пропускати перешкоду з права) викликав ланцюгову аварію трьох розкішних автомобілів на чолі з їхньою гордістю, - «ройс-ройсом», що на свою біду опинився між менш розкішними «фордом» і «ровером», внаслідок чого він

утратив всю свою пихатість і спереду і ззаду. Слава Богу, в мене була страховка, інакше я ризикував би розраховуватися все життя і за цей лівий рух також. Потім я майже шість повних місяців, що залишилися, змушений був буцатися за свої права з англійськими страховими компаніями.

З усього було помітно, що похмурі англійські спогади знов і знов вельми пекли душу завжди спокійному і толерантному Євгенові, і гарний гарячий чай тільки розпалював їх ще більше і більш. Відсьорбнувши чаю, Євген енергійно продовжив виплескувати англійську гнилизну на нас, вочевидь намагаючись таким чином позбутися свого мрячного, англійського минулого, яке його сильно пригнічувало.

- Або, наприклад, як вам подобається таке. День - суцільна мряка! Бр-р-р! Під'їжджаю на стоянку за яку треба платити, але лічильник на єдиному вільному місці не працює. Що я можу зробити? Я поспішаю! Біжу у справах, а коли повертаюсь до автомобіля, то стикаюсь ніс у ніс з поліцейським, який штрафє мене за порушення парковки. Я ж готовий платити! Але не можу-у-у! Лічильник не працює-е-е! Чорти зна що! Ніякого порядку та справедливості. Совдепія совдепією!

-!!! Англія... - совдепія!? - дружньо вирвався у нас здивований вигук після чого ми зажадали ще чаю, на що Микола швидко збігав на кухню і приніс чергову порцію розкішного окропу виробленого з кристально чистої, джерельної води нівковської дубрави. Все ж таки чотири слухачі й один доповідач після напружених ігор у бадмінгтон. Тим часом Євген, незрозуміло чому, прямо з впертістю чистокровного арабського віслюка продовжував гнути свої несподівані містерики-істеричні «Альбїоні» мемуари далі:

- Ви не повірите, як у них крадуть. Я протягом шести місяців працював в університеті при лікарні - «розсаднику» трухлявої англійської інтелігенції. Всі двері на замках. Всі! У кожного працівника університету ключі. І, не зважаючи на це, з нашого кабінету загадковим чином спочатку скомунізували великий магнітофон, потім стибрили два радіоприймачі, потім поцупили маленький магнітофон, не кажучи вже про інші дрібниці. При цьому після кожної нової крадіжки замок змінювали на іншій. Про що це свідчить?!

- !?

- Це свідчить про те, що, не дивлячись на всю їх ситість, вони заляті крадії й зайди... У нас так багато не крадуть!

- Ну-у-у, це-е-е вже-е-е вабше-е-е! Таке враження, що ти розповідаєш про когось іншого,... про нас, а не про стару, добру Англію! - схвильовано мовив Микола.

- Добру!? - Ха-ха-ха! Ні! Я розповідаю про Англію з її «добрими старими» жирними, заїдли-вими і зрадницькими традиціями...

- Жирними!? Заїдливими!? Тетчер, Шерлок Холмс,.. англійській костюм, ... англійський футбол (!), жирні? - зовсім розгублено вигукнув Микола.

- Ти типовий представник Хомо-советікуса, чи по іншому кажучи - совка. По-перше, ти забув про один з головних символів імперської Англії в двадцятому сторіччі, вельми гладкого лиса

- сера Уїнстона Черчілля. По-друге, ти напевно не знаєш статистики, яка знає все і самовпевнено стверджує, що найжирніші в світі - американці, а на другому місці - англійці.

- В огороді бузина,... в Києві дядько,... а Англія це жирна совдепія... Як би я тебе не знав, то подумав би, що ти заливаєш. - насмішковано хихикнув невиправний скептик Анатолій і його «здоровий» скептицизм, як можна було зрозуміти, поділявся великою мірою всім шановним

бадмігтонним товариством.

Відчувши Анатолієву насмішкуватість, побачивши наші вперто недовірливі і ще більше спітнілі, вже від випитого чаю фізіономії, Євген ледь не захлинувся черговою порцією гарячого чаю, в крайньому розпачі гепнув чашкою об облізлий килим Миколи і май же закричав нам в наші вельми здивовані очі і душі:

- Це тому, що ви всі не знаєте, що таке Британська імперія, скільки вона награвувала і завдяки чому! Так от знайте наступні загально відомі, щирі факти. Саме підступна Англія поневолила силу-силенну народів у різних кінцях світу. Російська імперія досі пихато пишається тим, що їй сонце світить 9 годин. Ха-ха-ха! В Англійській імперії воно взагалі не закочувалось за обрій. Саме завдяки хитрому, зажерливому, менталітетові цього народу, їхніх підступних фокусів, ці злодії і награвували ого-го скільки. І тому вони такі заможні і майже весь білий світ розмовляє саме на їх мові... Але що, що-о-о, а англійській імперії вистачило здорового глузду поступитися недограбованим малою кров'ю на відміну від постійно криваво-гнійної і нещасної Росії... А зараз англійці великодушно судять всіх і вся, прощають борги і роздають жалюгідні копійки тим кого вони же і пограбували. Ха-ха-ха! Чим вище мораль слів, тим нижче моральність вчинків. І за своє вони вмиють чужі очі виймуть. Я ніколи не зміг би жити в цій мрячній Англії чи... в постійно зачарованій, ріднесенькій Україні! - так несподівано і переконливо, завдяки непритаманній флегматичному і завжди толерантному Євгенові, злості і безапеляційності, було закінчено його вельми несподівану і екстравагантну лекцію про Англію.

Попиваючи чай і слухаючи Євгена, ми дивувалися Англії, англійським порядкам. У нашій новій перебудовочно-совковій уяві Англія – була поважною і славною країною і тому свідчення і факти, викладені Євгеном, сприймалися із великим подивом і недовірою. Через півтори години розморені чотирма літрами смачного Миколиного чаю і зовсім спантеличені надивовиж злими англійськими розповідями Євгена, ми вийшли на вулицю і розійшлися. Євген і Світлана пішли на Саратовську, 53/31 до Євгенових батьків, я на Тешебаєва (Верстатобудівну), 34 - до своїх батьків, ну а Анатолій до себе в гуртожиток.

- Дивні речі розповідав про добротину Англію Євген, що вже побував і в Америках і в Європах внаслідок чого він заробив копійчину, але судячи з всього, втратив останні ілюзії, - розмірковував я, йдучи під дрібнесеньким, тепленьким травневим дощиком дорогою до хати. Я як звичайна людина в своєму житті нароби багато дурниць, в наслідок чого втратив не мало ілюзій, але від злісних намагань Євгена позбавити нас ілюзій про благородний Альбїон, багатий на «старі, добрі традиції», мені чомусь стало вельми сумно, моторошно... погано.

Це був мій перший «живий» дотик до загадкової для всіх пересічних Хомо-советікусів країни Англії завдяки гарному хлопцеві Євгенові з чудовим українським прізвищем Наливайко, який пізніше, в 97-му, разом з дружиною Світлавою і донькою Юлією, керуючись споконвічним “візьму злидні в торбину та й подамся на чужину” дребане з України світ за очі, в Австралію шукати кращої долі на чужині. Адже нашого цвіту повинно бути чомусь по усьому світу...

Звонок Ганна Михайлівна, 23 роки

Ніжин

Та чи Європа вже?

Замовивши тур по Європі трьома країнами – Угорщина, Австрія та Німеччина, я була як ніколи збуджена від прийдешньої поїздки, адже це був мій перший виїзд закордон ще й по програмі без візу. Спочатку довгі черги в паспортному столі, щоб отримати біометричний паспорт мене просто виводили з себе, адже всі ринули здобувати собі можливість відвідати кращого життя закордоном. Та впевнена в Європі такого немає: замовив собі дату он-лайн, скинув всі скани документів необхідні, та й прийшов забирати на зазначену дату та на свій час і ніхто не ночує під дверима паспортних столів – нонсенс!

Далі ще цікавіше. Щоб потрапити до омріяного автобусу, який віз всіх у тур по Європі, мені необхідно було самостійно добиратися до Києва, потім з Києва потягом їхати до Львова, а вже там на нас чекав великий комфортний автобус. Ну хоч тут щось схоже на Європу. Виїхали ми в ніч, тому до самого кордону ніхто нічим не займався, лише на початку поїздки наш гід трохи розповів деякі правила та позабрав кошти на подальші екскурсії. Кордон перетинали ми в Угорщині, перевірили наші паспорти та й побажали доброї дороги, як зараз пам'ятаю всі були заспані і стомлені, адже це було десь о 3й-4й годині ранку. В перше місто столицю Угорщини – Будапешт ми приїхали трохи змучені, але радісні, що нарешті почнуться наші пригоди. Цілий день у нас різноманітні екскурсії містом, наш гід був веселий та приємний чоловік. Всі фотографувались та купували сувеніри аби залишити щось на згадку. Ближче до вечора, коли ми їхали до готелю на нічліг – можна було вже скласти враження про місто, яке сяяло вечірніми огнями. Воно було неймовірно гарне, чисте, зі своєю історією, якої не цураються а навпаки поважають адже на головній площі в Будапешті стоять всі її правителі. Готель у нас був три зірки зі звичайними номерами, але у нас такий в такий неможливо було б зайти через бруд, павутиння і розхитанні меблі. Рівень культури людей також відрізняється від нашого. Всі до тебе звертаються на «Ви» і перепрошують постійно, а в нас лише буркочуть під ніс та «тикають».

Далі була Австрія і такі міста як Відень та Зальцбург. Особливо ці міста не запам'ятались оскільки у Відні ми були лише в одному місці, у якомусь маєтку, який і на маєток не схожий. А в Зальцбург приїхали вночі, то вже нічого й не бачили там цілком, зате встигли загубитися. Але тут знову проявився менталітет Європи – нам допомогли всі подорожні знайти нашу групу від якої ми відбилися. Також на що я звернула увагу, в Європі ніхто не працює так багато як у нас особливо в неділю і по святах. Вони себе поважають і свої родини і завжди відпочивають, коли це потрібно. Наприклад, коли ми потрапили вже до Мюнхену в неділю, то ми не могли знайти жодного магазину щоб купити сувеніри. А ввечері у Зальцбурзі, коли ми забігали купити подарунки, то майже всі зачинялися у нас перед носом, оскільки вже було

пізно, а багато хто працює до шести вечора лише. Готель у Зальцбурзі, який знову ж таки мав 3 зірки міг сміливо побороти будь-який наш 5ти зірковий. Також у Мюнхені випадково зіштовхнулася з одним чоловіком, то перепрошував він мене, а не здіймав бучу, що я його штовхнула. До того ж у Європі всі пам'ятники на зимній період накривають спеціальними ковпаками аби ті не псувалися. Також варто звернути, що дороги там просто як масло – їдеш і засинаєш, бо вони такі гладкі, що здалеку аж відблискують. А ще по трасах є спеціальні мости для тварин, щоб ті перебігали з одної сторони лісу в іншу і їх не збивали авто.

Тільки-но повернувшись додому, перше, що кидається очі це сміття, яке у нас просто літає звідусіль і дороги, по яких коли їдеш то аж мозок витрушується. Ще по дорозі назад в автобусі всі помітили як тільки ми ї їхали в Україну: «О, трясти почало!». А щодо сміття, то це не питання прибиральників, а всіх людей, які живуть в Україні. Якщо кожен йде і кидає маленький фантик з-під цукерки думаючи що нічого з цього не станеться, то так все у нас і залишиться, адже все потрібно міняти в людях а не просто робити без віз і думати, що ми вже Європа. Та чи Європа насправді?

Елена Харт, 31 год

2 года живу в Филадельфии, США

Мій американський щоденник або Нотатки на полях

Після року очікування на візу ми, нарешті, в літаку—летимо через широкий Атлантичний океан в напрямку омріяного багатьма континенту, який Колумб колись відкрив випадково. Що там на Західній півкулі? Які люди живуть в Сполучених Штатах Америки? Чи зможемо ми— дві українки 29-ти та 4-х років— згодом почуватися там як вдома? Чого нам взагалі варто очікувати від життя в імміграції?

Перша думка, що промайнула в голові в аеропорту ім. Джона Кеннеді в Нью Йорку—тут УСЕ по-іншому! Навіть після двох років перебування в США я досі знаходжу речі, які мене дивують, часом шокують, а часто просто збивають з пантелику.

По-перше, всі міри й величини відрізняються від звичних для нас показників метричної системи: температура повітря досягає 90 градусів за Фаренгейтом, відстань вимірюється в милях, а не кілометрах, продукти в супермаркеті зважують у фунтах і т.д.— список можна продовжувати.

По-друге, вибір продуктів харчування в тутешніх магазинах вражає! Пам'ятаю, як я вперше прийшла до Walmart (аналог нашого Ашану). Від кількості снєків, соусів, етнічної їжі (в основному латиноамериканської та азіатської) в мене просто перехопило подих. Близькість Сполучених Штатів з країнами Латинської Америки сильно відчувається у відділі продажу овочів та фруктів. Наприклад, банани коштують дуже дешево, а манго доступніше за ціною ніж персик.

Третьою дивиною для мене став простір. Американці живуть, так би мовити, горизонтально, а не вертикально (за виключенням Нью Йорка). Всі будівлі (магазини, кафе, бізнес центри, дитсадки) одноповерхові. Вийнятками у нашому районі є школа та лікарня— у них цілих три поверхи. Таке не економне використання площі призводить до крайньої необхідності американців мати авто і водити його з дитинства і до глибокої старості (водійські права тут можна отримати з 16-ти років). Інакше важко дістатися з пункту А в пункт Б, адже відстань між ними може сягати кількох миль.

Сюрприз номер 4— Сполучені Штати— справжній рай для чотирилапих друзів людини, особливо собак! Тут сім'я не сім'я, якщо в ній не живе принаймні одна хвостата істота! В середньому 2 собаки на одну родину вважаються за норму, однак я часто бачу ентузіастів з трьома, а то і чотирма домашніми улюбленцями. Часто здається, що собак тут обожнюють більше за дітей. Батьків з дітьми на прогулянці я бачу не часто, а от собачників— постійно.

До слова, у нас в сім'ї також живуть дві собаки, є двоє дітей, однак дітям все ж приділяється більше уваги ніж найкращим друзям людини.

Четвертим відкриттям для мене стало усвідомлення того, що всі американці вірять в СПОРТ, наче в Бога. Його ще часто уявляють у вигляді «святої Трійці»— американського футболу, бейсболу та хокею (баскетбол трохи менш популярний). Тут навіть жінки носять футболки з іменами гравців та емблемами команд, за які вболівають. Восени починається сезон американського футболу і вулиці стають порожніми у вихідні— всі або біля екранів телевізора, або на стадіонах— вболівають.

І, нарешті, моє найголовніше спостереження за два роки перебування в Штатах. Американці завжди намагаються бути чемними. «Тримати обличчя» в будь-якій ситуації для них дуже важливо. Вони часто перепрошують, дякують, пропускають вперед і таке інше. Вони з легкістю дарують штучні посмішки і питають: “How _re you doing?” (Як ваші справи?), зовсім не цікавлячись вами. Це у них виходить автоматично і нещиро. До цього було звикнути найтяжче. Спочатку така поведінка викликала у мене протест, проте згодом я почала звикати і також чемно відповідати так, як в Америці заведено.

Зрештою, when in Rome — do like Romans do...

Монпельє - город, где никогда не садится солнце...

Как известно, «кролики—это не только ценный мех», а Франция—это не только Париж. По-настоящему аромат родини Виктора Гюго можно учуять только в провинции. Вкуснее всего Франция пахнет на юге. Летом все едут к морю: иностранные туристы— в Марсель или Ниццу, французы отправляются в Монпельє—город, где солнце никогда не садится.

Аэропорт

Знакомство с незнакомым городом чаще всего начинается с аэропорта. Моя первая встреча с Монпельє не стала исключением. После лабиринтов огромного парижского аэропорта им.Шарля де Голля, пристанище самолётов в Монпельє показалось совсем крохотным и уютным. Шансов заблудится здесь нету никаких. Из аэропорта в центр города можно добраться двумя путями: специальными маршрутками (nXvette) или такси. Я выбрала последний вариант—хотя такси в шесть раз дороже маршрутки (около 30 евро), зато его не придется долго ждать (маршрутки ходят по расписанию с интервалом в 30-40 минут).

Таксисту выпала нелегкая участь—быть первым жителем Монпельє, с которым я познакомилась, произвести первое общее впечатление о людях из юга Франции. И, нужно отдать ему должное, справился он на отлично: поддержал легкую беседу, заботливо поделился таблеткой от головной боли и напоследок пожелал приятного отдыха. «Итак, жители Монпельє— приветливые и дружелюбные»,—подумала я тогда и еще не раз убеждалась в справедливости этих мыслей.

Bon Xrpetit

Юг—это всегда обжигающий коктейль из палящих лучей солнца, соленых брызгов моря, острых восточных специй и веселого шума улиц. Каждую пятницу город на берегу Средиземного моря напоминает кипящий котел вкусов, запахов и эмоций. По вечерам на Еспланаде Шарль де Голль проходят дегустации speciXlites de region (фирменной еды Монпелье и близлежащих южных районов). Чего тут только не увидишь: свежие мидии и креветки, рыба на гриле, тающие во рту нуга и пастила, всевозможные сыры и конечно же вино. К этому напитку во Франции особое отношение. Его здесь обожают. Убедиться в этом несложно, достаточно лишь заглянуть в меню любого, даже самого маленького, кафе. Карта вин занимает не меньше половины всего меню. Вино пьют утром, днём и обязательно вечером—без напитка богов не обходится ни один ужин. In vino veritXs! Французы точно знают, где искать правду...

“А я лежу, всё лежу и на солнышко гляжу...”»

Монпелье - город, в котором люди давно забыли, что такое спешка. 320 солнечных дней в году и ласковое море под боком здорово расслабляют. Например, банки работают с 10-ти утра до 5-и вечера с обеденным перерывом в час, и то только 6 дней в неделю. В воскресенье они, как впрочем все супермаркеты и магазины, закрыты. Поэтому необходимые покупки желательно успеть сделать в субботу, иначе рискуете умереть от жажды! Достать даже бутылочку минеральной воды в воскресенье будет проблематично.

AlmX mXter

Французский город-побратим Барселоны известен двумя вещами. Во-первых, в Монпелье находится самая старая в Западной Европе медицинская школа, основанная еще в 13-м веке. Великий Франсуа Рабле окончил медицинский факультет университета Монпелье и читал здесь лекции. Во-вторых, город является международным центром изучения французского языка для иностранцев. У Монпелье слава активного, молодёжного города. Грызущих гранит науки здесь обитает около 70 тысяч человек, другими словами, каждый четвертый житель города— студент.

Show must go on!

Скучно в Монпелье не бывает. Тут каждый найдет развлечения по своему вкусу: можно сходить в кино, посмотреть народные южно-французские танцы, послушать джаз в Le JXm или оперу в Berlioz OperX. Для любителей природы город подготовил множество сюрпризов. Выбор природных оазисов огромен—более 50 садов и парков. В Монпелье находится один из старейших ботанических садов Европы. Он был создан еще в 1593 году Генрихом IV.

Архитектура

Монпелье—город тысячи и одной жизни. Архитектура здесь также радует разнообразием: от старинных особняков 18-го столетия и узких средневековых улочек до нового квартала

Антигона, построенного в 70-е года XX-го столетия по проекту каталонского архитектора Рикардо Бофилла. Старый центр города—это шкатулка сокровищ Средневековья и эпохи Возрождения. Жемчужинами её являются собор Святого Петра и ритуальный бассейн древней синагоги 12-го века. Ну и конечно же в городе нашлось место Триумфальной арке и акведуку Святого Климента—характерным приметам Римского наследия Франции.

На пересечении дорог

Говорят, что все дороги ведут в Рим...Не верьте! Они ведут в Монпелье. Отсюда до Барселоны всего 345 километров, до Лиона 300, каких-то 50 километров отделяют Монпелье от Нима. Вот вам и свежая идея для уикенда! Почему бы не рвануть из Монпелье в Барселону (автобусная экскурсия обойдется в 100 евро с человека) или посетить Папский дворец в Авиньоне (20 евро билет на поезд). Вариантов множество, главное выбрать то, чего душа просит!

Сувениры на память

Когда приходит время прощаться с южным французским курортом, самое время подумать о подарках и сувенирах. В вашем списке обязательно должно появиться вино (вина региона, которые нельзя не попробовать Ores de Montpellier, FXugeres, SXint-ChiniXn и Pic SXint-Loup). Кроме божественного напитка уместно будет захватить с собой на память мешочки с ароматными травами (Herbres de ProvXnce), натуральное мыло из Марселя, а также все, что вам только удастся отыскать на распродажах. Не откажите себе в удовольствии приобрести качественную обувь всего за 8 евро! В солнечном городе, где так любят веселиться и отдыхать - возможно всё!

Полезные советы туристу

1. Можно здорово сэкономить на экскурсиях и входных билетах в места отдыха, купив одну из трёх City CXrds (карточек города): на 24, 48 или 72 часа действия. Стоимость карточек от 14 до 26 евро.
2. В городе 120 километров велосипедных дорожек. Прокат велосипеда на сутки стоит 2 евро, на 4 час—1 евро. Взамен берут любой документ, подтверждающий личность.
3. Билет на проезд в одном из двух красочных трамваев стоит 1,40 евро в одну сторону и 2,70 евро туда-обратно. Кстати, не забудьте прокомпостировать билетик. Контролёры заходят часто и берут штраф уже в 40 евро.
4. Учите французский язык или хотя бы носите с собой разговорник. Французы слабо знают английский, а если и знают, но никогда не признаются в этом! Рискуете остаться без ответа на вопрос: « Как пройти на улицу...?»

Заметки внимательного туриста

1. Жители Монпелье питают большую страсть к собакам! Правда куда меньшую страсть

к чистоте и гигиене—экскременты четвероногих друзей человека часто можно увидеть на тротуарах. Их никто не трудится убирать.

2. От французских женщин веет не ароматом ChXnel No5, а скорее тёрпким запахом эмансипации. На пляже, например, процентов 70% из них загорают топлесс (вне зависимости от возраста). До сих пор перед глазами стоит картина бабушки лет 65-ти топлесс, которая держа за руку внука лет 5-ти покупает мороженое на пляже. Кстати, мужчины к подобным зрелищам абсолютно равнодушны. Их трудно удивить отсутствием верхней части купальника. Никто нервно не хихикает и не тычет пальцем.

3. Французы дружат с испанцами, которых на юге Франции пруд пруди! Однажды наблюдала за тем, как кассирша в супермаркете услышала громкий спор студентов из Испании и весело вклинилась в их беседу...на хорошем испанском.

4. Детям во Франции можно всё! От этой вседозволенности они становятся капризными и садятся на шею родителям. Часто можно лицезреть детку лет эдак семи в коляске для 4-х летних малышек. Дети—они ведь цветы жизни...

5. Медицина во Франции качественная, но жутко дорогая. Обычный медицинский осмотр плюс анализ крови обойдется не меньше чем в 80 евро. Сколько стоит вызвать скорую помощь на дом—даже представить сложно. Имеет смысл подумать о надежной медицинской страховке перед поездкой.

Павел Портной

Здравствуйтесь,

я оформлял загранпаспорт пятого сентября и с 27 октября мои данные находятся в центре персонализации, а пятого декабря мне уже необходимо подавать документы на рабочую визу в Германию, в связи с сложившейся ситуацией, не можете ли вы подсказать как скоро напечатают мой паспорт, можно ли как то ускорить этот процесс или хотелось бы хотя бы узнать номер и серию паспорта?

С лучшими пожеланиями,

Павел Портной

<travmspace@gmail.com>

Кем планируете работать в Германии?

Приводы в полицию были?

54

<ravelportnoy@>

Приводов в полицию не было, работать буду в компании Bombardier инженером, по стипендиальной программе Германии для Украины, продлиться все это 3 месяца

55

Лариса Семеген

Мої спостереження за долями заробітчан.

Я сьогодні вночі захворіла,
Душить кашель і з носа, як з крана.
З ліжка встати на кухню не сила,
Так би випила чаю стаканом.
Закриваються очі з безсилля,
Мокре тіло прилипло сорочки.
Так покликала б когось на поміч,
Та далеко від внука і дочки.
Ой не так, мої рідні не так,
За кордоном життя уявляла.
Сіла сповнена мрій у літак,
Й заробіткам рабою тут стала...
Хочу з рідними свят, спілкування,
Гублю тут, я свій час й свої сили.
Звоню вам, щоб почути вітання,
Хочу разом, щоб ми посиділи.
Та я тут, заробляю вам грошей,
Кожен місяць спішу переслати,
І білет, що не рік то дорожчий,
Як тут будеш себе шанувати...
Так не хочеться діти рідненькі,
Щоб ви шлях мій в житті повторили.
Як полин, заробітки гіркенькі,
Забирають роки, сімі й сили.

Мої співчуття батькам і дітям заробітчан!

Вітер надворі гілками колише,
Мати доньці, зі слізьми листа пише.
Доню, весна вже постукала в двері,
Пише старенька, на білім папері.
Люба моя, так тебе виглядаю,
Діток пильную твоїх й доглядаю.
Гроші не тратим на всякі дурниці,
Майже не ходим, до тої крамниці.
Все бідолашні мені помагають,

Та біля брами тебе виглядають...
Що та держава з людьми поробила?
Діток малих без батьків залишила.
Мушиш в світах для них хліб здобувати,
Щоб я ще жила у Бога благати.

Не склалася ні тут, ні там сімя,
Лиш двоє діток, тягарем лягли на руки.
Давно змінила на чуже, своє ім'я,
Й не відчуває із батьками вже розлуки.
Сама з дітьми, в світах, серед чужих,
Змінила громадянство, мову й друзі,
Не згадує, ні мертвих, ні живих,
Не знають внуки, свого дідуся й бабусі.
На ноги трохи стала й обжилась,
Дітей віддала в іноземну школу,
Своєї мови, добровільно відреклась,
І не співала їм бабусі колискову.
Своє життя, ти вибрала сама,
Покинула батьків самих старіти.
В надії вік цвістимеш, як весна,
Та осінь доню, прийде час й тобі зустріти.
І ти тоді згадаєш нас батьків,
Як самотньо виглядали у віконце,
Коли калину білий цвіт укрит,
Коли подвіря, тепло заливало сонце.
Тебе чекали доню, день за днем,
Що вернешся до рідної домівки,
Але надія догоріла із вогнем,
Не залишивши серцю, жодної іскринки.
Отак сама, чужа серед чужих,
Що відреклась від роду і країни.
Ти не одна, багато вас таких,
Немає в серці ні батьків ні батьківщини...

Не рідну мову, в свою хату не несить,
Залиште за порогом, хай чекає.
Заходить у гості не просить,
До ранку хай від вас відпочиває.
На заробітки важка доля занесла,
З собою діток теж давно позабирали,

І не одна минула вже весна,
Бар'єри з мови в чужині важкі здолали.
Але коли під вечір вся сім'я,
Закриє двері й всядеться до столу,
Отця небесного промовимо ім'я,
Й згадаєм Україну свою кволу....
Яку руйнують, рвучи на шматки,
Винищують традиції і мову,
В новинах чуємо лиш догадки й плітки,
Брехливу із парламенту промову.
У своїй хаті, з нашими дітьми,
Ми заспіваєм пісню про калину.
Держави нашої залишимося людьми,
Не втратим віру і надію в Україну!
Не топим своє горе у вині,
Далеко з дому, та душею в Україні,
Розмочим хліб в гіркому полині,
Щоб передати чужини цей смак дитині.
І кожен вечір, як засвітиться зоря,
Про котика співаєм колискову,
Живем в країнах заробіток, для життя,
Але не нищим у дитині рідну мову!

Віта Парфенович, 33 роки

Київ

Я – Є!

Зародження ідеї

Історія, яку я розповім, розпочалася у червні 2013 року, коли ми разом з коханим відпочивали на південному березі Криму.

Наша подорож тривала три тижні, і ми неспішно просувалися, починаючи з Севастополя до Ялти. І саме він, нині покійний, висловив думку, що наступного разу ми обов'язково полетимо відпочивати за кордон.

Тоді я запитала, а куди саме? І він відповів – до Туреччини.

У мене закордонний паспорт був зроблений ще в 2011-му, тому я не вбачала ніяких перепон в здійсненні задуманого плану, крім того, щоб зібратися з думками, фінансами і строками.

Невдовзі стався несподіваний розрив наших стосунків, але через рік спілкування відновилося, адже не могли дві яскраві творчі особистості, поєднані на духовному рівні, ось так просто розірвати зв'язок. Ми кохали один одного, у мене до сих пір нема відповіді, хто кого любив більше, інколи закрадається сумнів, чи любив він мене, чи я його надто сильно, одержима надзвичайною ширістю, талантом і добротою.

У 2015 році його не стало. Але я знала, що рано чи пізно полечу до Туреччини, здійснити те, що ми планували разом.

Мені хотілося побачити на власні очі життя місцевих жителів, її красу і побут, і розповісти тому, хто вже на небі, як там. Зробити те, чого я раніше ніколи не робила, тим паче, люду нашого перебувало там багато.

Анталія, Аланія, Кемер, Белек, Фетхіє – ці екзотичні назви розбурхували мою уяву.

Отже, я прийняла рішення летіти.

Обрала Бодрум – не таке розкручене туристичне місто для росіян і українців, облюбоване європейцями, ближче до Греції, от де мала нагоду повправлятися у розмовній англійській. Мене неабияк приваблювала шаленість задуму. І я вже подумки смакувала фантастичні відчуття від недалекого майбутнього.

Чекаючи 13 травня ...

Щоденник 28 травня 2017 року

Вчора я лягла спати зморена. Останнім часом я втомлююсь швидко і переважно лежу, бо коли сиджу, то гострий біль під лівою грудниною ближче до сонячного сплетіння заявляє про себе. Це те, що я не знаю, невстановлене uszkodження. Болить також зі спини в області лопатки лівої ближче до хребта, підозрюю, що то є ті самі 9 і 10 ребра, переломи без зміщення. Ще дає про себе знати поясниця, зліва. І от я стараюся акуратно примоститися на ліжку, якимось зручніше по діагоналі, обов'язково вкритися, бо руки і ноги мерзнуть страшенно, і

забутися у сні. Інколи я жертвую щоденними гігієнічними процедурами, які робила раніше без особливих зусиль, просто менше приймаю душ, менше чищу зуби... Все менше.

Спогади про 13 травня 2017 року

«Коли я у дюті-фрі зачепила пару, що летіла на відпочинок, і потім веселощами розбавляла своє і їхнє перебування в терміналі, хіба я могла подумати, що один випадок переверне все моє життя.

Все почалося з дюті-фрі. Вони вибирали парфуми, я ж хотіла колекціонувати враження. В дюті можна напарфумитись безкоштовно найкращими і найдорожчими тестерами, і я одразу вподобала нішеву парфумерію Герлен. Фрезія, гарденія, щось дуже вишукане і ледь уловиме... Флакончик всього навсього 300 євро... не такі шалені гроші для європейця, як для українця... мені хотілося цей аромат, я марила цими білими квіточками, але здоровий глузд казав ні. Та і мій відпочинок в цілому коштував майже так...

Піднесений настрій, споглядання диковинок зони безмитної торгівлі, дивування цінам, передчуття польоту, селфі, споглядання інсталяцій біля гейту.

Очікування. Той же приємний усміхнений хлопець зі стійки реєстрації, що дав мені заповітне місце біля ілюмінатора, його гарна посмішка і ще раз побажання приємного перельоту.

Салон літака, моє місечко біля ілюмінатора, я обожнюю літати, я обожнювала це завжди, навіть коли не літала і не знала, як воно. Літати... Приємна пара з Конотопа, виявилось, ми будемо в одному готелі, передчуття польоту, інструктаж стюардес, вивчені і чіткі рухи, добрий гумор, привітання капітана екіпажу Олексія Серебрянського, і «Поїхали!»

Злітна смуга, що аж горить під колесами, коли літак набирає швидкості, і відрив! Ми набираємо висоту, вогні нічного Борисполя віддаляються, у мене захопило дух. Я не відриваюся від ілюмінатора, я губка, яка всотує враження, я троль, який жартує над собою і тим самим робить настрій іншим...я небо...небо вривається в мене і мене нема. Ми минаємо хмари і зверху лише чесне світло місяця і Понтій Пілат з Іешуа. Вони дивляться мені в душу. А я, пронизана світлом, дивлюся на них і не ховаюся. Я забуваю про те, що я лечу на відпочинок, кришталне небо і сяйво місяця і я, мов на долоні. Зустрічний літак розминається з нашим, його вогники мене відволікають від медитативного стану, в якому я перебувала. «Наташо, глянь» - дьоргаю я сусідку поруч, що трохи задрімала, показуючи на літак, що стрівся нам у небі. Наташа хоче подрімати, а я хочу розбудити її і поділитися враженнями від того, що зараз зникне.

Потім почали виднітися вогні Туреччини. Це неймовірно. Така височінь, а так добре світить-ся континент. Ми почали збавляти висоту і заходити на посадку. Серебрянський. Як ти гарно посадив літак! Наче пір'їнкою торкнув обличчя сплячої мадонни. Я вражена до глибини душі! Довго потім перебувала під цим приємним враженням, воно мені дало сили і надихнуло не спати, оскільки по прибутті на рецепцію готелю о 3.00 ночі виявилось, що поселити нас зможуть лише о 14.00. Мені потрібні були сили і емоція, яку подарував переліт і посадка, мене тримала на ногах ще одну безсонну добу.

Був ранній ранок, темно, навіть не світало, оскільки нас ще не селили, я вирішила поставити свої речі під відповідальність пари з дюті-фрі і оглянути самостійно територію. Помалу просиналися пташки і своїм співом розпочинали день. Я неквапом пройшлася поміж пальм, квітів, стежкою до моря!

Море! На пляжі лунала тиха музика, турецька молодь сиділа за столиками, в альтанках, на пірсі, спілкувалися, мовчали, палили, пили, любителі нічного життя. Я присіла на турецькому матрасику аби подихати морем. Послухати хвилі. Закріпити себе у цьому місці і просторі.»

Про готель і Бодрум

«Коли я згадую той ранок, як ми прибули в готель, то необхідно сказати і про людей, з якими я мала честь познайомитися, саме так, простих і відкритих, хороших і з гумором людей.

Не ідеальних, але ж і я не ідеальна.

Отже, ми, найнаполегливіші борці за поселення в номері, лишилися на рецепції. Нас було кілька. Пара Геннадій і Оля з Києва, двоє друзів Аня і Андрій із д'юті-фрі, Лариса із Прилук. Я і Лариса приїхали поодиночі, ми всі сиділи на рецепції і чекали, що ситуація з поселенням от-от вирішиться. Кава з автомату була не надто смачною, але згодом ми звикли до нового смаку, поки ж сиділи на диванчиках і у кріслах і я жартувала. Всіх треба було тримати в тонусі, тому я знайшла тему - а як наш пілот посадив літак. І всі підтримали. Кажу – я закохалася, так гарно посадив, справді. Давай думати, як можна прилюдно від усіх подякувати десь на просторах інтернету тому Олексію Серебрянському. Думали гуртом, зметикували, що в спільноті «Вінд роуз» на фейсбук буде в тему. І гуртом почали складати варіанти подяки.

Сміялися, жартували, зрештою справу було зроблено. Наближався ранок і сніданок.

Парам запропонували 2 номери, але ми так здружилися, що мені і Ларисі ці люди запропонували розділитися і поставити тимчасово речі у них у номерах. Заодно і перевдягнутися до сніданку, а потім, щоб не марнувати час до 14.00 піти на пляж.

Так і зробила. Оля і Геннадій мене прихистили, я змогла вільно переодягнутися у ванній кімнаті, повісити плащ до шафи, намастити себе кремами від засмаги і одягнутися відповідно погоді і відпочинку. І ми вирушили на сніданок. Прийшли першими, на тацях в асортименті красувалися шматочки сиру, як я скучила за таким асортиментом в одному місці!!! Сир, багато сиру, оливки, свіжа зелень, кава!!! Ідеальний сніданок!!! Згодом підійшли мої нові знайомі Андрій, Аня і Лариса. Ми гуртом снідали, сміялися, ділилися враженнями від готелю, їжі, території, моря, нас чекало багато справ!»

Відгук, залишений на сайті для мандрівників: «Готель сподобався. Просторий і чистий номер. Багато повітря, чудовий вид із вікна на море, балкончик, справна техніка, все дихало новизною і охайністю. Хоча не всі номери були такими. Мене селили останньою, тому гарний номер розцінювався як винагорода за янгольське терпіння.»

Був іще не сезон, затишно, а в ніч на 22 травня я не могла стулити повік, це вже було після госпітально, дискотека гула до 4 ранку і заснути було неможливо. Для любителів цілодобових тусовок – саме те.

Прибирали посередньо, адже якщо не кладеш заслужений «one dollar», то і сміття не винесуть.

Величезна територія, якою приємно прогулятися між білими будиночками-бунгало посеред екзотичних квітів і рослин. Два басейни. Море.

Все було загалом нормально. Можна було нікуди не виходити, адже чужа країна, де панують східні правила і традиції, інша віра, і дівчині самій страшно ось так вільно пізнавати її простори. Але цікавість пізнати місцевість краще перемогла, і я придбала екскурсію у готельного гіда туроператора аби продовжити безпечно знайомство з цією дивовижною країною.

18 травня всю ніч був дощ. Дорога слизька. І наш автобус перевернувся в кювет на шляху до Памуккале, це і зіпсувало весь відпочинок.

Аварія. Пост на Фейсбук

Пост розмістила на Фейсбук 27 травня, уже по прибутті в Україну, в ніч, від безвиході і розпачу, так як ніхто по прибутті на Батьківщину – ні турагент, ні туроператор не поцікавилися моїм станом здоров'я і самопочуттям.

Я виявилася зайвим елементом у всій цій моторошній історії. Текст написано в ту саму безсонну ніч дискотечного гуляння за вікнами готелю.

22 травня 2017 року, ніч

«У мене халепа... прошу максимальний репост!

Справа делікатна. Я поїхала відпочивати до Туреччини і мій відпочинок мав тривати з 13 по 20 травня 2017 року.

18 травня я і ще 15 людей поїхали в тур екскурсійний в Памуккале, придбаний у туроператора, що нас привіз, «Join up!», ціна була вища, але нам пояснювали це кількома факторами, такими як комфортабельний автобус, безпека, російськомовний гід, відпочивший водій, страхівка, у наших полісах страхових медична опіка становить 15 тисяч доларів максимум і 1000 доларів нещасний випадок. А також казали, що якщо ми придбаємо у вуличних агенцій, де майже в 2 рази нижча ціна, то ніяким чином не будемо захищені.

Я з тими людьми направлялися в Памуккале, дощ йшов зрання, але екскурсія не відмінялась, і ми вирушили, незважаючи на нельотну погоду.

ДТП сталося зранку 18 травня, слизька дорога, водій не справився з керуванням і наш автобус повернуло на швидкості і перевернуло в кювет. Я сиділа спереду, якщо дивитися по ходу автобуса, то справа біля вікна, поруч з екскурсиводом.

Шок, крики, стогін. Жах охопив усіх нас. Я встала і почала намагатися вибити лобове скло, водій та гід допомогли. Вибралась, загнавши дрібне скло в ногу і руку, з руки скалки витягла сама...Зі стопи вже в госпіталі витягли через кілька днів...

Я кричала, просто від того, що удар прийшовся на ліву сторону тулуба і я знала, що у мене можуть бути переломи, забій, боялась крововиливу і задихалась...

Кричала, від болю, шоку, розпачу!!!

Помалу почали виходити люди і декого виносили, кров, гамір, проїжджа частина наповнилась тими, хто їхав дорогою тією ж, і вони стали допомагати, визивати швидку, жандармерію, мені було боляче, крик мій лунав безперервно, я задихалась... Боялась відключитися...

У мене не було при собі тих документів по страховці, коли нас почали везти по лікарнях, то я думала лиш про те, щоб лишитись живою. Не втратити свідомість... Адже ударилась і головою.

Нас госпіталізували, я була лежача, як привезли на ношах так і несли, просвітили, вкололи щось, я навіть ридати не могла, кричала, боячись задихнутись, потім німі сльози змінили крик...

Коли мене визначили в палату, до нас був приставлений наглядачем і перекладачем працівник туроператора, він перекладав, піднімав і допомагав лягти мені згодом, адже в палаті я була одна, кнопка виклику медперсоналу не діяла, і догукатися нікого я не могла, а якщо і догукалась – то турецької я не знаю...

І ще інші працівники компанії туроператора були там, я боролась з болем, приймаючи дзвінки з телефона представника компанії туроператора, типу адвокат подзвонив, потім сказали, що в посольстві вже знають, з аеропорту прийшов мужик дав візитку, з жандармерії слідчий...

Наче всі в курсі справи і піклуються, отже не пропадемо...

Але за умовами страховки визначені випадки страхові, медична страховка 15000 доларів, від нещасного випадку 1000 доларів, багаж 400 доларів.

Я не мала полісу на руках, докладно його не вивчала, адже навіть в думках припустити не могла такого розвитку подій, тому довірилась представникам компанії, адже мені було не до того, мене запевнили, що головне одужувати, що все зроблять.

Мене підтримували обезболювальними, я лежала весь час, так як переломи, як сказали потім, тріснуті ребра і велетенські синяки, не дають можливості бути повністю рухомою... я мала проблеми, щоб встати в туалет, лягати в ліжко, про те, щоб обслуговувати себе самостійно – вже казати не буду, а зараз після виписки в обід 22 травня теж борюся з болем.

Мене виписали, сказавши, що тріщини – то нічого взагалі, що були й тяжчі, я ж маю проблеми в тому, як обслуговувати себе, важко ходити, постійно шукаю баланс, сидіти проблема невимовна!!! Нахилитися і підняти щось – теж. Важке носити не можу, навіть якщо воно не важке.

Відпочинок було зіпсовано, за який заплатила немалі гроші, до того ж маю великі проблеми наразі зі здоров'ям, не можу вийти на роботу і працювати. Морально страждаю, бо можу втратити роботу, і фізично, бо біль нікуди не подівся.

Нас же спочатку мали залишити в готелі до суботи, але потім, не питаючи, вирішили терміново здихатися, оскільки літаків з Бодрума не було, а може, не було місць, то нам роздобули швидко білети до Даламану, це 4 години десь їзди з Бодрума...

Сказали все влаштують.

Мені ж стало увечері недобре, я вирішила вимагати заміну квитків і відстрочку вильоту. На що мені відповіли ні, ви полетите тим літаком, чомусь спішили надто нас відправити...

Виявилось – страховка діє лише на території Туреччини, я вирішила подзвонити за номерами в полісі, хоча мені це спілкування влітало в копійчку. І мене культурно послали, сказали, що виплати медичної страховки полягають у лікуванні і рішенні лікаря, і якщо лікар вирішив відправити, то все... на цьому вона вичерпується...

Але нічого не сказали щодо пункту про нещасний випадок.

Мені стало цікаво, чому страхова компанія Укрфінстрах морозиться, адже ситуація підлягає цьому пункту як ніколи.

І тут мені в вайбер написала розлючена шеф-гід, яка до речі не давала вичерпної відповіді щодо моїх прав по страховці, пожартувала типу, медлікування оплачуватимеш в розстрочку. Вона написала, мовляв, я все для вас зробила, а ти на мене жалієшся, от така дяка. Щодо її доброго ставлення у мене претензій нема, я не жалілась на неї прямо, я вирішила вимагати те, що мені гарантували при настанні нещасного випадку. Я знала, що прибувши до столиці всі проблеми набуті будуть лише моїми!

І я замислилась, коли я купувала тур, мене запевняли в страховці, страхові випадки виникли, але туроператор намагається зісковзнути, швидше нас випроводити з країни і таким чином закрити проблему.

Я маю зіпсований недогуляний відпочинок, понівечене здоров'я, фінансові труднощі, оскільки на роботу я не зможу вийти 30 днів, стан, в якому мені буде нелегко пережити дорогу до аеропорту 4 години і переліт...

Добре, друзі стринуть, а так – не можна нагинатись, треба нести себе, мов вазу, процедури гігієни і елементарне одягнутись мені даються, перемагаючи нестерпний біль.

І в чому я неправа? Представник фірми, що був мені за няньку, бо я ще досі сповзаю з ліжка, коли я запитала його про компенсації вишкірився і звинуватив у бажанні наживи.

Пробачте, я витратилася на відпочинок, знімаю житло, а це витрати, і у мене нема змоги тримати няньку і не працювати.

На даний момент я у готелі. Я обурена.

Люди постраждали, то що, винуватити їх в біді? І чи всі такі розумні в даній ситуації?

Дяка Богу, зберіг життя, але відпочинок зіпсовано і проблеми лишилися...

Я буду дзвонити завтра по прильоту в страхову, прошу надати інформацію розголосу, якщо мене пошлють нахер.

У них там строки звернень лімітовані.

І якщо туроператор сказав «а», щоб медичне лікування забезпечити за рахунок страховика, то треба людям знати і «б» - вони мають право звернутися за відшкодуванням наслідків нещасного випадку. Моральну шкоду вони не страхують.»

Обстеження. Масмедіа. Висновки

«Сьогодні я була у лікарні, зранку, але! витратила майже день. День поза стінами офісу (бо переважна кількість буднів у мене як і у багатьох - робоча, так було до аварії), який мені багато відкрив, як багато нужденних, страждаючих, втомлених людей, інтелігентних, і тих, хто спльовує кризь зуби зі злістю... Власне, офісне життя відгороджує від отієї реальності, нещадної і жорсткої...

Згадала, написала ось ці рядки після 18 травня 2017 року...

«Все, що штучне, змиється.

Зникне, неначе піна.

Чиста краса залишиться

у лікарняних стінах.

Все набува відносності,

коли нема здоров'я.

І порятунок криється

лиш у любові!»

Потім були коментарі дописувачів, на які у мене не вистачало сил відповідати. Лише одна людина, яка по-справжньому мені спробувала допомогти, відреагувала на мій допис. Вона має юридичну освіту і з подібними ситуаціями зіштовхувалася. Вирішувала через суд. Неправильно встановлений «спеціально» діагноз, бо переломів виявилось вдвічі більше, ніж написав турецький лікар. Депресія. Втома. Пересилення себе.

Я ж зі свого боку намагалася достукатися до «сильних світу цього», оскільки строки не чекали, направляла письмові претензії туроператорові, турагенту, писала в страхову, департамент міністерства закордонних справ, послові України в Туреччині.

Все, що мені вдалося отримати, як компенсацію мого невісного становища, то 50 доларів США від страхової, і то, довелося по-новому робити обстеження у наших лікарів, стояти в чергах і переміщуватися поверхами лікарні, медики чули ситуацію про аварію в далекій країні і спочатку не хотіли братися за обстеження. Переводячи стрілки на інших спеціалістів. Мою історію висвітило кілька інтернет-видань.

Представники мас-медіа прагнули зв'язатися зі мною, бо то була гаряча новина.

У мене не було бажання витратити останні сили на спілкування з ними.

Туроператор подякував за співпрацю, відписав формального листа, що прикро, що так вийшло. Турагент теж принишк. Ніяких виплат від жодної зі сторін я не отримувала, і

відповідальності ніхто не поніс.

Навіщо я це все пишу?

Тому що кожна подорож – то є ризик. Відповідальність часто ніхто не несе. І умови договорів не передбачають захист споживачів. Ніякі пакетні страховки не захистять...

Я до цього ніколи не замислювалась, навіть не знала, що в Туреччині на її бездоганно покладених дорогах, що звиваються дивакуватими серпантинами, справді відбувається сила-силенна аварій. Експерсії – це завжди ризик.

Відстояти свої права, не знаючи прав – практично неможливо. Все треба вирішувати на місці і винна сторона всіляким чином буде прикривати свій зад. Пардон, але так і є, бригада, яка спеціально навчена такій роботі, завжди знає, як діяти, що казати, щоб до останнього у постраждалої сторони збереглася думка, що в тому, що сталося винен і ти... Все вирішується швидко, по прибутті на Батьківщину нічого не можна добитися! Тільки через суд, і то за немалі гроші, нерви і не факт!

Тепер я почуваюся значно краще. І фізично і психологічно. Досі боюся пересування наземним автотранспортом, але все одно дістаюся таким чином на роботу. Колеги запропонували допомогу, як тільки дізналися про катастрофу, і хоча я відмовилася, сам факт, що не лишили поза увагою мою ситуацію я пам'ятатиму довго.

Я по-іншому подивилася на життя. Для людини, яка постійно перебуває у ритмі «скоро фінальна стрічка», я зменшила свій темп і перестала боятися, що чогось не встигну. Всьому свій час. чи варто говорити про те, що я стала цінувати більше життя. Я вдячна щодень Богові, що ходжу, дихаю, творю, надихаюся, обіймаю рідних, маю хліб і до хліба. Все інше прийде неодмінно. Я є!

І мені дуже хочеться побувати у інших країнах, побачити велетенський світ! Іншу природу, культуру, життя, усвідомити, який він тісний і великий водночас!

Ліщук Руслан

Київ

Поїдеште їхав румунеште

випадкова авантюра 2010-го року

Три тамбурні сходинки миттево опинились позаду і я бадьоро ступив на перон. Перше побачене на новій землі – якась невеличка безформна маса доволі екскрементного типу, якраз біля моїх ніг. Ну, я вирішив не зважати на цей натяк долі і впевнено відійшов вбік. Але нездорова людська цікавість на мить взяла гору і я все ж озирнувся вияснити, хто ж з нашого вагону сьогодні найнещасливіший невдаха. Та за юрбою розгледіти щось уже було важко і я остаточно відвернувся від потяга КИЇВ - КИШИНЕУ.

Тут до мене якраз добіг невисокий смаглявий чоловічок з сумкою і щось швидко вигукнув. З усіх двадцяти знайомих мені румунських слів я не почув жодного і безпомічно розвів руками замість відповіді. Чоловічок зупинився і, примруживши очі, наполегливо сказав ще щось. Знайомих слів я знову не виявив, а повторно розводити руками чомусь посоромився і завис, згадуючи фрази.

— *E-e-e...* Скузаць (пробачте), *e-e-e...* Реу ворбєск романеште (погано говорю по-румунськи), - видав я із запинками.

Але чоловічок мовчав, пильно в мене вдивляючись. Без підготовленої шпаргалки я не подужав швидко згадати наступну фразу і видав йому, що зміг:

— *Енглезеште?.. Українеште?.. Русеште?..* (англійською?.. українською?.. російською?..)

— *Шьто, правдо не говоришь по-румунські?..* – озвався він з сильним акцентом.

— *Нет!..*

— *Ти откуда?*

— *Из Кієва!*

— *Блін, а по віговору натурално румин!..* – емоційно резюмував дядько і одразу ж розвинув діалог, розшпиляючи сумку. – *Піт, єсть надо? Бринза, віно єсть!..*

Я ще переварював новину про чистоту власної румунської вимови і від бринзи відмовився, швидко відходячи та відвертаючись. Мирно світило післяобідне сонце і теплий вересневий вітерець підштовхував мене в спину, припрошуючи рухатись далі. Прямісінько переді мною височіла будівля вокзалу з екзотичною вивіскою UNGHENI.

Унгєні. В молдовській традиції – Унгєнь. І я лише в кількаста метрах від Румунії. Вже вкотре.

Вперше я побачив румунський берег колись в Ізмаїлі. Там, на набережній Дунаю, місцеві апетитно втовкмачували мені щось про дунайського оселедця і тикали пальцем кудись вгору за течією, пояснюючи маршрути місцевої контрабанди. А я все не міг відірватися від пустельного румунського берега. Нічим непримітного. Але чомусь страх як хотілося постояти там хоч однією ногою. Хоч скраєчку, над самою водою. Ага, було б нічого не видно.

Але я б підстрибнув і навіть кілька разів, щоб зазирнути в незвідану румунську даль. Нічого б не побачив? Ну, й нехай. На двох квадратних метрах приліг би біля річки, розгорнув би блокнотик і поставив би, нарешті, галочку навпроти напису «Був у Румунії».

Але, на мій превеликий подив, виявилось, що прогулянкові пароплавчики на той берег не ходять і навіть попиту немає. І що на тому боці ще довго тягнеться пустельна земля, без міст та містечок. І що навіть якби існували найзлиденніші екскурсійні моторочки, то мені туди все рівно зась. І непривітне слово «віза» одразу постало переді мною в усій своїй величчї та невідворотності.

Слово «віза» пахло безнадійністю та злорадством. Йї, звичайно, можна було б і отримати. Але ідея швиденько повернутися до Києва, збігати з документами в румунське посольство, щоб потім знову примчати на ізмаїльський берег Дунаю, щоб перебратися таки якось на той бік, видавалася ідіотською. Того разу я обмежився оселедцем та думками про майбутнє.

І от те майбутнє настало. І я стою на незнайомому пероні та розглядаю вивіску UNGHENI. ...Чому я саме тут і саме зараз? Позавчора запросили в Молдову на весілля. Ну, я одразу ж в дорогу. Але думка заїхати, нарешті, в Румунію засіла паралельно в моїй голові. Хоча б на день. Але заїхати.

Я піднявся на пішохідний міст над залізницею і обдивився околиці невеличкої прикордонної станції. Панорама на Унгєни з нього відкривалася дуже обмежена. Десять прямо за вокзалом виднілося озерце. А залізнична колія, як свідчила карта, в один бік вела якраз на Ясси, в Румунію. І до кордону звідси зовсім близько. Менше кілометра. Знову менше кілометра. Вже вкотре.

Вдруге румунська земля явилась мені в закарпатському Солотвино. Там все відчутно фонило Румунією. І колоритні румунські вкраплення в діалекті аборигенів, і самотній валютний міняла з вигуками «леядоларевро-о!», і справжня румунська бринза замість річкових оселедців сумнівної національної приналежності.

Вразили також дві вивіски на якійсь місцевій поліклініці. Менша, звично багатослівна, з дрібненькими бюрократичними написами в стилі «Міністерство охорони здоров'я України, Управління охорони здоров'я Закарпатської області...» і далі по тексту. І вдвічі більша, великими латинськими літерами, із єдиним словом – «AMBULANTA», яке чомусь видавалося зрозумілим не менше за «Управління охорони...».

І от, в цьому Солотвино, я передусім кинувся прямісінько до кордону, розраховуючи побачити ідилічні туристичні картини.

На білому дерев'яному причалі з уквітчаними перилами, за моїм задумом, мала мене очікувати чарівна кафешка. І смаглявий офіціант в білому піджаку мав запитати, чи не має пан мандрівник жагучого бажання всього за три леї сфотографуватися з ним, романоликим офіціантом, на фоні мальовничих краєвидів румунського берега. І усміхнені місцеві гондольєро мали шугати між незліченними причальними кафешками з пропозицією за двадцятьку звозити немісцеву цяцю на румунський берег та назад.

Але чим далі я просувався в бік Тиси, яка і є власне кордоном, тим глухіші хаці Солотвина мені зустрічались. Важко було позбутися думки, що на березі Тиси немає ні видових кафешок, ні румунських гондольєро. А є тільки суворі та невблаганні «погранци» з не менш суворими вівчарками. Мисцеві мешканці ще й турботливо повідали мені про доволі паскудну

вдачу наших «погранців» та їх нездорове перманентне бажання забрати кудись випадково-го роззяву.

Ну, не зустрієся, брехати не буду. Але вздовж берега провокаційно походив. Незабутні відчуття. Румунія – в десяти метрах. Ну, може, в п'ятнадцяти. Доплюнути можна! Але ногу поставити – ні.

А за Тисою одразу починалося румунське містечко, Сігету Мармацієй. І пункт переходу десь тут був зовсім поряд. А – знову зась. Цього разу слово «віза» хотілося довго та наполегливо розривати на шматки, а пахло воно мені чомусь гумою.

Потім, по дорозі автобусом із Солотвина до Рахова, яка тяглася безпосередньо вздовж Тиси, румунські пагорби знуцально нависали інколи чи не прямісінько над автобусом. До того ж, на них виявилось чимало людей. Напевне, їхав я в надміру пригніченому стані, бо крізь брудне скло старенького ПАЗика постійно здавалося, ніби румуни злорадно з нещасного мене насміхаються.

...Раптом хтось загіготів за спиною. Я здригнувся і, повернувшись, побачив немолоду пару, яка тягла важкенну на вигляд картату сумку, добре знайому усім знедоленим та малоімущим на всій, напевне, території колишнього Союзу. І чоловік, і жінка дуже кренилися від ваги сумки кожен у свій бік, але ступали бадьоро та часто підсміювались в паузах між емоційними фразами незнайомою мені мовою.

Ну, як незнайомою? За роки спілкування з вихідцями із Молдови я встиг почерпнути скромний «джентльменський набір». Ще я тоді з подивом дізнався, що мова в Румунії та Молдові – одна, хіба вимова трохи відрізняється. Так от, всілякими «добрийдень», «дякую» та «поганоговорюмолдавською» я розкидався направо й наліво. Загалом же знав слів із двадцять, які, уважно прислухаючись, щоразу вишукував у мові зустрічних. Особливо подобалось колоритне «думневастра», яке означало звичайнісіньке «ви». Але «думневастру» вони чомусь не говорили і загалом розуміти місцевих я не міг, тому, зітхнувши, рушив, нарешті, до будівлі вокзалу.

Біля каси я навіть здивувався своєму щастю. Бо прибудь я сюди двома годинами пізніше і останній на сьогодні потяг на Ясси (яких всього-то на добу ходило три) вже б пішов. Безпроблемно помінявши валюту та придбавши квитка, я навіть насторожився: щось все надто гладко. З візитом до будь-якої країни я ніколи не мав проблем. Лише Румунія, неодноразово наближаючись на відстань витягнутої руки, одразу ж невблаганно віддалялась. Ніби дражнилась зі мною. Особливо останнього разу.

Третє катування близькою Румунією я пережив кількома роками пізніше в сусідньому закарпатському Тячеві.

Теж чудове містечко, всім раджу. Фантазій з приводу білих кафешок на прикордонному березі я більш не мав жодних. Але подивитися все ж пішов. Страшенно здивувався, побачивши міст в бік Румунії. Вхід на нього, щоправда, був густо замотаний дротом. Відсутність «погранців» та турботливих місцевих була вагомим аргументом. Трохи почакувавши із дротом, я проліз у шпаринку. І, схоже, не перший.

Кроки віддавалися прямо в серці. Обітована Румунія ближчала на очач.

І раптом міст скінчився. Просто так. Якихось десять метрів було до того берега. Стала зрозумілою стратегія радянської влади: маленький вибух останньої секції мосту – і припиняться всі контакти з ненависним румунським закордонням.

...Прикордонниця щось гучно мовила румунською і черга заворушилась. Я вирішив не виділятися і заворушився зі всіма. Пасажири потягу на Ясси, ледь височіючи над циклопічними картатими клунками, схвильовано крокували в зал митного контролю, щоб вже звідти безпешкодно вирушити в бік Румунії.

Я не хвилювався. По-перше, майже не мав речей, по-друге, моя річна німецька віза виглядала залізобетонним аргументом на тлі дрібноконтрабандного натовпу з шафоподібними сумками, ще й з сумнівними документами на додачу.

Я відсторонено спостерігав за без п'яти хвилин пасажирами, спраглими до Румунії. Однаково тривожні очі та небажання розпаковувати старанно позатягвані скотчем клунки. Рясний піт весняними струмками розтікався по їхніх вольових обличчях. Всі майжепасажири рефлекторно втирали загрубілими долонями спітнілі лица, насторожено зазираючи в очі митників – перепаковка та втрати на кордоні ніяк не входили в їхні плани.

По-світськи повільно я виклав на стіл свій напіврюкзачок, гордо розмістивши поруч і власний паспорт. Обдарувавши всіх невимушеною посмішкою, додав до неї привітне «буна зіуа!» («добрий день!») і завмер в радісному очікуванні. Мій корабель бадьоро напнув вітрила, готуючись перенести мене за призначенням. З неба залунав бравурний марш. І тієї ж миті мое судно отримало смертельну пробоїну, ще й, як на зло, в найнеочікуванішому місці.

— Ві шьто, с этой вот немецкой візою в Румунію собрались? – зі зворушливим акцентом поцікавилась миленька пані з паспортного контролю, посміхаючись лише кінчиками вуст.

— По-моему, в шенген-зоне нет более надъожной візи, чем немецкая, - ховаючи за усмішкою та привітною іронією раптове роздратування, парирував я.

— Да, но Румунія-то не в шенгене, - широко дивлячись на мене, видала митниця.

Щось недобре одразу засмоктало у мене під ложечкою.

— К-как?! – без нещодавньої певності мовив я. – Румунія же в Євросоюзе! С 2007-го года!..

— Да, в Євросоюзе, - погодилась паспортна контролерка та мило посміхнулась. – Но не в шенгене.

— К-как?.. – зовсім тихо та без ентузіазму прошепотів я.

— Так, - відповіла вона, - пока ещю нужна руминская віза.

Недobre слово «віза» цього разу ніяк не візуалізувалося. Але все рівно його хотілось копати ногами. І хоч переді мною стояла миловидна молдовська митниця, жагуче бажання схопити до рук щось та люто налупити цим щось по поверхні чогось не відпускало.

А ще я швидко уявив собі обличчя інших пасажирів – ну, зі всякими там недобрими усмішечками – особливо тих, хто уже успішно пройшов митний контроль.

За якусь мить перед моїми очима пролетіли усі спогади про зачаровану Румунію: ізмаїльський берег, біганина біля солотвинської Тиси та стояння на краю мосту в Тячеві. Але теперішній облом був значно масштабнішим. По-моему, мене просто зловили за ногу, якій залишалось сантиметрів з десять до румунської землі, і викинули назад в Україну.

Але думати про це зараз було нестерпно. Я повільно опанував себе та приречено мовив:

— Ну, што ж...Значит, не судьба... - і потягнувся за своїм паспортом.

— Почему?.. – усміхнулась молдованка.

— То есть?.. – розгубився я.

— Едьте!.. – заявила вона. – А руминам скажете, шьто ві транзітом.

Думки в голові закружляли скаженою дзигною.

— *То єсть, как?..* – не розумів я.

— *Да просто!..* – привітно усміхалась митниця. – *В Румунію вам єхать нельзя, а проездом в шенген через Румунію – можна!.. А ми напишем, шьто транзит.*

І на підтвердження своїх слів вона тут же занесла доленосну клацалку з візою над моїм паспортом.

— *Стоп-стоп-стоп!..* – заверещав я у відповідь. – *Какой єцьо транзит? Я только на суткі еду, посмотреть – і всьо! Мне завтра обратно надо! Что я руминским таможенникам скажу?!*

— *Єрунда!..* – впевнено відповіла молдаванка. – *Скажете, шьто не получилось шьто-то і ві вернулись!..*

— *Да кто в такое поверит?..* – шоковано видав я. – *Загребут меня в каталажку!..*

— *Єрунда!..* – усміхалась турботлива митниця, тримаючи над моїм ідеальним паспортом свою сумнівну клацалку. – *Не загребут!..*

...Зі швидкістю світла літали мої думки, поки я розглядав клацалку, що завмерла над моїм паспортом. Виходило, ще без зухвалого порушення митного кодексу в заповітну Румунію мені ніяк. Ще й дуже імовірно, що заберуть таки мене в каталажку.

Чи не заберуть?..

Та заберуть!.. Був би я митником – ніколи б на таке фуфло не повівся. Ще й без картатої сумки їду – стопудовий наркокур'єр. Заберуть!..

Чи таки не заберуть?..

Наркоти в мене нема, а постійних кур'єрів тут, думаю, і без мене вистачає. І що це за лохаватий такий наркокур'єр, який ніколи в Румунію нічого не возив, а тут раптом надумав?.. Мови – ні бум-бум, в порядках місцевих – дупля не ловить, ще й на кордоні ні в кого не підмазаний. Не заберуть!..

А як заберуть?..

«Тоді це також буде незабутня подія, – підняв раптом голову аферюга десь глибоко всередині мене. – Ну, потримають пару днів. Ну, весілля молдавське пропустиш. Але ж пригода – на все життя!.. Ти ж за пригодами туди прешся?..»

— *Ставьте!..* – різко видав я, боячись почути голос добропорядного раціо і передумати.

Симпатичній митниці, схоже, сподобалось моє рішення, бо вона посилила свою посмішку, енергійно проклацнула штамп на лінії моєї долі і швидко простягнула мені мій документ.

— *Муцумєск фрумос!..* – видав я, опановуючи себе і «красенько дякую!» прозвучало символічно, бо обличчя моє налилося бурячаною фарбою та палало, як розжарені для шашлика вуглини.

— *Ларєєдерє!..* – якомсь ніжно мовила молдовська митниця і її тепле «до побачення!» повернуло мене на хвилю оптимізму.

Я відійшов на кілька кроків, підвів голову та переможно огледів натовп пасажирів. Як виявилось, розглядало мене чимало очей. І, може, то мені лише здалося в ту мить емоційної напруги, але частина з них – із жалісливим незадоволенням, «дивіться, мовляв, кого тільки тепер в Румунію пускають – ні візи, ні навіть картатої сумки, тьху!..»

Тут знову щось оголосили румунською і всі почали вивалюватись на перон до омріяного потяга.

Під час посадки на потяг мене щиро вразив строкатий натовп пасажирів. Кинувшись на початках до вагонів хаотичною масою, вже за мить юрба продемонструвала зразкову мурашину організованість. Взаємопоміч та ідилічна доброзичливість були тут основою основ і відчуття причетності до такої спільноти чомусь наповнювало гордістю та готовністю до співпраці навіть такого стороннього, як я. Завантажилась та повсідалась пасажирська маса дуже швидко, відчувалося, що кожен знає, що він тут робить. Напевне, крім мене. А якраз мені належало швидко це придумати.

Отже?..

Я задивився у вікно та замислився, що казатиму румунським прикордонникам. Чи митникам. Чи хто вони там. Одразу пригадалась нещаслива кіношна зустріч з ними Остапа Бендера. Тоді ні його бойова доблесть, ні логічний підкуп не допомогли йому в нерівній боротьбі. Запамяталося, він навіть хоробро обзивав недругів, очевидно, образливим для них словом «сигуранца», але врешті побитий та обідраний повернувся на радянський берег. Подібна доля мене не влаштувала.

Отже?..

За вікном повільно пливли кушки та деревця, невпинно наближаючи нас до кордону. Коли під нами промайнула кордонна річка Прут, нездорове злорадство охопило мене. Хотілося підскочити та бігати вагоном з криками «А-га-а-а!», а також непристойно демонструвати язика в усі вікна в розрахунку на увагу відсутніх румунських митників. Щоправда, останнє швидко виправилось. Я маю на увазі відсутність румунських митників. Чи прикордонників. Чи всіх разом.

Коли метрів через триста після річки потяг почав гальмувати, я злегка стривожився. Коли ж тут таки увійшли вищезгадані митники, я просто отетерів і вирішив, що це мені блискавична кара Божя. Пасажири навколо заворушилися, але не виглядало на їхнє мінімальне здивування від неочікуваної появи румунської прикордонної служби. Всі спокійно готували документи. І навіть трохи усміхалися. Крім мене.

Від моєї нещодавньої бурхливої радості не лишилося й сліду. Обличчя моє знову палало. Залишалось кілька хвилин, щоб щось таки придумати. В голові крутилася лише «сигуранца», але вона зараз точно не підходила.

Отже?..

Тремтячими руками я бездумно гортав сторінки свого паспорту і уявлення не мав, що казати – сподівався, ворожі митники з'являться значно пізніше. Звичайно, я дуже розраховував на позитивний ефект від головних фраз зі свого арсеналу – «буна зіуа» («добрий день»), «скузаць, еу реу ворбеск романеште» («перепрошую, я погано говорю румунською») та «думневастра ворбіць енглезеште, русеште?» («ви говорите англійською чи російською?»). Калічно, звичайно, і без претензій на граматичну правильність. Хоча, безумовно, в поєднанні з моєю милою іноземною вимовою та українським паспортом все це мало справити сильне враження на незвичних до такого митників. Але далі все ж таки було б непогано видати пару слів англійською, якого милого я тут роблю без румунської візи. Ще й з нахабною позначкою «TZ» – очевидно, «транзит» – на свіжому молдовському штампі.

Отже?..

Румунські прикордонники повільно рухалися вагоном, чемно перевіряючи паспорти у пасажирів. А я продовжував нервово бавитись своїм паспортом, як колодою карт, раз за разом швидко прогортаючи сторінки великим пальцем. Спробував заспокоїтись. Взявся

уповільнено розглядати сторінку за сторінкою.
Ось німецька тримісячна віза. Ось нова, річна. Ось штампи. Кілька німецьких. Польський...
Угорський... Словацький... Знову угорський...
Угорський!.. Угорський же ж!!.

Мене осінило. Я придумав.

Куди з невеличкої загалом Румунії можна їхати транзитом?

В Болгарію. Ще в Сербію. І в Угорщину можна. Причому, в Угорщину – чи не найближче. А в поєднанні з нещодавніми угорськими штампами...

Зробивши над собою вольове зусилля, я взявся наливатись впевненістю та усмішкою і справився якраз до підходу румунського прикордонника. Чи митника. Чи хто він там.

— *Буна зіуа!* – чемно привітався він, почувши багатоголосе «буна зіуа» у відповідь. Я змовчав, хитро приберігаючи своє «буна зіуа» для сольного виступу.

Всі простягали паспорти, митник їх роздивлявся та штампував. Дійшла черга і до мене.

— *Буна зіуа!* – почав я. – *Скузаць, еу реу ворбєск романеште* (перепрошую, я погано говорю по-румунськи). *Думневастра ворбіць енглезеште, русеште?* (ви говорите англійською чи російською?)

Поки повзли догори брови у митника та сусідів-пасажирів, я подумки благословляв мою давню подругу Валу, яка й надиктувала мені таких фраз за моїм запитом ще в прадавні часи, напередодні мого першого візиту в Молдову, де я резонно розраховував повипендрюватися перед місцевими, хоча це справді було і страшенно цікаво, і шанобливо.

— *Ну,* – коротко видав він (а я знав, що це просте слово значило «ні») і покликав іншого митника, щось йому швидко сказавши.

Той інший одразу підійшов.

— *Good afternoon!* – чемно промовив, вичікуючи на моє продовження.

Але я не дався збити себе з пантелику.

— *Буна зіуа!* – повторив я спочатку злегка видозмінену мантру. – *Скузаць, еу реу ворбєск романеште* (перепрошую, я погано говорю по-румунськи). *Біне думневастра ворбіць енглезеште* (добре, що ви говорите англійською). *My friends from Transcarpathia and me go to our friends in Hungary. But I live in Kyiv, the capital of Ukraine, and the trip to Hungary by Romania is more interesting for me.* (ми тут з закарпатськими друзями зібрались до знайомих в Угорщину. Але я з Києва і мені значно цікавіше пробиратись туди через вашу Румунію).

— *Ok, good luck!* – посміхнувшись, відповів англomовний митник і, несподівано припинивши всілякі розпитування та щось швидко мовивши першому митнику, пішов собі далі.

Ще десятьма секундами пізніше я отримав свій паспорт зі свіжесеньким румунським штампом і, схоже, зачарована Румунія таки, нарешті, розчаклувалась персонально для мене.

— *Мулицумєск!* – із радісним полегшенням видав я подяку неанглomовному митнику.

— *Пофтім!* – відповів той, також із приязною посмішкою, і пішов собі далі.

Такого слова я не пам'ятав, але одразу відчув, що воно зараз означає. В цю урочисту мить воно перекладалося дуже багатогранно, приблизно як «та будь-ласка, чувак; тепер ти можеш вільно шаритись нашою привітною Румунією з її чемними усміхненими митниками; чи прикордонниками; чи хто ми там; і шаритись можеш скільки завгодно, безкарно перетинаючи її вздовж і впоперек, до якогось там свого транзитного виїзду; тепер ти можеш вибрати собі будь-де в Румунії, а не тільки на пустельному березі Дунаю, два квадратні метри і стояти там скільки заманеться хоч однією ногою, хоч обома; і підстрибувати тобі ніде необов'язково

– можеш просто всюди підійти та спокійно позаглядати; і постав, нарешті, в блокноті ту галочку, навпроти напису «Був у Румунії»; а на візу, чувак, плюнь – сам бачиш, можна і без візи заїхати, це тобі винагорода; молодець, що приїхав!..»

Неслухняними ще пальцями я запхнув паспорт у свій напівпорожній рюкзак та підвів радісні очі. Там зустрівся з купою допитливих очей пасажирів. І я вже знав, що зараз на мене очікують по-домашньому теплі розпитування та знайомства. І я навіть уже здогадувався, що завтра прикро та несподівано захворіють «мої друзі із Закарпаття», з якими я і їхав «до друзів в Угорщину». Так, я чудово усвідомлював, що десь обов'язково водяться і злі румунські митники. Чи прикордонники. Чи хто вони там. Але от гнітюче слово «віза» вже остаточно втратило загрозливі обриси та магічну силу і зовсім не згадувалось. І тому я вже навіть самовпевнено уявляв собі завтрашні привітні та розуміючі очі румунських митників. Чи прикордонників. Чи хто вони там. І небезпідставно підозрював, що вони без особливих проблем проб'ють мені зворотний штамп. І не забудуть посміхнутись на прощання. І це перекладатиметься приблизно як

«чувак, все одно молодець, що заїхав!..»

Adriana Molenda

Ser u sąsiada

Granice topnieją, kiedy zmniejsza się czas potrzebny do ich przebycia. Oczekiwanie na przejściu Niemcy-Polska w czasach, kiedy mój kraj nie był jeszcze częścią Zjednoczonej Europy, było zauważalną niedogodnością, nie trwało jednak zwykle dłużej niż dwie godziny. Dla odmiany wczorajsza podróż ze Lwowa do Warszawy nieoczekiwanie wydłużyła się o kolejne dwanaście godzin przymusowego postoju na granicy. Unijni (czyli teraz już polscy) celnicy szczegółowo sprawdzali zawartość bagaży wszystkich pasażerów każdego nadjeżdżającego autobusu. Ich trud i nasze zmęczenie nie było nadaremne. Okazało się bowiem, że większość podróżnych zignorowała zakaz wwożenia na teren Unii Europejskiej produktów pochodzenia zwierzęcego, które mogą zawierać szkodliwe patogeny powodujące choroby zakaźne zwierząt. Niewielu było pośród nas praworządnych obywateli, którzy w trosce o dobro europejskiej wspólnoty, zabrali w podróż prowiant wyłącznie wegański. Na szczęście całe zło w postaci gotowanych jaj, kiełbas, gruzińskich serów wędzonych czy kanapek z masłem bądź twarogiem wylądowało w ogromnym worze z przeznaczeniem na ostateczne unicestwienie.

Wśród nich znalazło się też kilka opakowań mojego ulubionego gruzińskiego sera suluguni, w wersji tradycyjnej, plecionej z ziołami, plecionej bez dodatków i, dostępnej w niemal każdym ukraińskim sklepie, plecionej wędzonej.

W trakcie ponad rocznego pobytu w Ukrainie po ten delikates, w rozmaitych jego odsłonach, sięgałam niemal codziennie. Z największym upodobaniem zajadałam się rozmaitymi odmianami wersji przypominającej kształtem warkocz, a na ukraińskich stołach goszczącej głównie w formie dodatku do napojów wysokoprocentowych. Jednak na moim stole, który stanowił przestrzeń twórczych i często przypadkowych przekształceń kulinarnych tradycji Ukrainy, ser suluguni zdobył zastosowanie znacznie szersze, wykraczające poza kontekst zagryzki. Wśród moich ukraińskich przyjaciół zyskało to z czasem wymiar anegdotyczny. Suluhuni stało się, obok swobodnego zastosowania akcentów w języku ukraińskim, moim atrybutem. Ze zdziwieniem też odkryłam, że «najlepszy sklep z serami» w mojej lwowskiej dzielnicy, wizytę w którym rekomendowała mi ukraińska przyjaciółka, NIE POSIADA w swojej ofercie sera suluhuni! Zamiast tego ponad 90 procent oferowanych produktów stanowiły sery sprowadzone z Polski! Długie kolejki po nabiał polskiej produkcji wskazywały na to, że zgodnie z zasadą, «cudze chwalicie, swego nie znacie», ten cieszył się we Lwowie znacznie większą popularnością niż rodzime wyroby. Pokrzepiające jednak było to, że cena polskich serów nie różniła się znacząco od tej, w jakiej sprzedawane są w kraju swojego pochodzenia. Tego samego niestety nie można powiedzieć o suluguni, w Polsce niemal niedostępnym. Wyjątek stanowią nieliczne sklepy specjalizujące się w sprowadzaniu żywności egzotycznej w stylu luks, gdzie oferuje się ten sam ser, który można nabyć w sklepiku na rogu co drugiej lwowskiej uliczki, ale w cenie siedmiokrotnie wyższej. W Polsce gruziński ser ukraińskiej produkcji jest niewątpliwie towarem bardziej egzotycznym niż sery francuskie, włoskie i portugalskie, oferowane w przystępnych cenach w każdym supermarkecie znanej marki

z sympatycznym owadem w logo.

Ponieważ na podniesienie statusu społecznego na tyle, by codziennie zajadać się serem za 36 złotych, póki co nie mam najmniejszych szans, pozostaje mi kontynuować mój serowy odwyk. Mogę jedynie mieć nadzieję, że od czasu do czasu, jakimś ukraińskiemu znajomemu, w drodze ze świąt jednych czy drugich, uda się przemycić dla mnie (i oczywiście przez niedopatrzenie i bez premedytacji!) opakowanie suluguni. Jest też cień szansy, że ten akt sympatii czy nawet przyjaźni polsko-ukraińskiej nie przyniesie żadnej szkody zwierzętom i ludziom Zjednoczonej Europy.

Bohdan Mucha

Шум, метушня і повітря пронизане вихлопними газами. Перетин кордону завжди є мінімальним стресом, а якщо це ще Україно-Польський кордон то навіть не таким малим. Все ж таки границя Європейського Союзу, замкнутої спілки країн, більшість жителів яких взагалі не мають поняття про кордони і всі ритуали пов'язані з їх перетином. А ось мені, на щастя чи на біду, проживаючи поміж Україною та Польщею, часто приходиться спостерігати різні ситуації на кордоні, а ще частіше виступати їх головною постаттю.

Без сенсу писати про кількогадинні черги та стояння на кордоні, що давно вже стали класикою жанру на деяких пунктах пропуску. Мені цікаві відносини поміж учасниками цього процесу, та причинно-наслідкові зв'язки що призвели до того, що деколи така проста процедура як перетин кордону, стає випробуванням на витривалість та здоровий глузд. Головна причина цьому – економічна прірва поміж сусідніми країнами та значна різниця в ціні алкоголю та тютюнових виробів. Саме цей чинник впливає на довжелазні черги на кордоні та спосіб поведінки деяких наших співвітчизників при його перетині.

Мене завжди обурює в якій спосіб люди трактовані цією інституцією. Всі ці процедури, які ми самі оплачуємо з власних податків мають бути приємною послугою, а не випробуванням на міцність, як нерідко це буває. Підійти сюди, поклонитись до одного віконця, згодом до іншого, дати відповіді на безглузді питання. Хто? Куди? Для чого і навіщо? В таких моментах чую що хтось обмежує мене в свободі, перетинає вже мій внутрішній кордон. Де гарантована кожному свобода пересування? Де в цьому всьому моя свобода? Або окремі черги для жителів ЄС та України. Ніби люди між собою чимось відрізняються? Принизливо це все і не приємно.

Хоча, як показує практика, більшості, так насправду, все одно. Люди звикли терпіти і мовчати, бо перетин кордону для багатьох давно вже став способом на заробіток. Приниження за цигарки, мовчання за тютюн. І працівники пунктів пропуску цим нерідко користуються. Дозволяють собі на зверхній тон чи звернення на "ти". Нерідко, з польської сторони, до тебе говорять ламаною російською, незважаючи на те, що кордон ділять з Україною. Але може, це попросту мова міжнародного спілкування для декого. Як от для українських прикордонників в аеропорту Івано-Франківська, пані, яка декілька раз питала про цілі приїзду польських гостей українською, а коли ті нічого так і не зрозумівши, махали головами, покликкала свою колегу, повідомивши що має справу з іноземцями і ті не розуміють. На що остання повторила докладно то само, тільки повільніше і російською. Мовою міжнародного спілкування знов таки ж.

На кордоні є багато часу щоб думати та споглядати все що проходить навкруги. Обмірковувати доцільність всіляких кордонів і те, як вони впливають на людей. Вислуховувати всілякі пропозиції від місцевих бувальців, таких як от продаж місця в черзі чи прохання взяти з собою кілька пачок цигарок. Або в автобусі, де їде 80% заробітчак, дивитися польський серіал про тих таки ж українських заробітчак в Варшаві. Неначе відео-інструкцію для нової партії прибиральниць та будівельників в форматі теленовели. Час ніби зупиняється в таких місцях.

Хоча ні, про нього згодом нагадують польські прикордонники, що голосно повторюють лічби днів, що залишились до перебування за кордоном.

Сорок сім. Тридцять два. Шістдесят чотири. Дванадцять.

Удар печатки об сторінку паспорта.

Ласкаво просимо за кордон!

Наталія Віслоцька

Ukraine.eu

Jestem Polką. У 2015 році я переїхала до Львова проводити дослідження українського життя, інтерес до якого зростає в Польщі. В польських містах зараз дуже багато українців. От наприклад, за останніми даними у Вроцлаві кожний восьмий – з України. І більшість з них звуть Саша. І я, власне, також шукаю Сашу. А цей текст як крик про допомогу. Якщо вам відомо щось про нього, прошу мене повідомити. Вірю, що цей текст досягне свого адресанта – вірогідність є. Нехай навіть Саша живе у Варшаві, Празі, на узбережжі Португалії. Чи, може проходить повз сусідню вулицю по дорозі на роботу? Може вигулює свого пса біля стадіона?

Тепер по порядку. Йдеться про пересилку, яку маю для нього. Ось її історія.

На травневі свята я вирішила виїхати з міста без річки (Львова) до міста, яке постійно підтоплює (Венецію). Окрім туристичного інтересу, мною також рухав науковий. Я хотіла перевірити, чи обидва міста, Львів від недостачі, а Венеція від надлишку води, мають схожий запах. Окрім того, Венеція, як і Львів, тримається на культурі льва. У довіднику по Венеції вказано, що туристи зазвичай фотографуються з місцевими львами, тому їх можна вважати символом міста. У Львові левів дуже багато, більше, ніж невідомих виконавців на польських фестивалях.

Утім, перш, ніж я змогла побачити левів на власні очі, я застрягла на польсько-українському кордоні. Цілоком близько до Львова, заледве 85 кілометрів, і цілоком далеко від Венеції – 1309 кілометрів, тобто в Щегині на пішому переході. Мило усміхаючись і оглядаючи мій паспорт, прикордонниця попросила мене показати українські документи. Це ті документи, які я завбачливо залишила вдома, аби не загубити!.. Вони лежали собі спокійно на тій самій полиці, що й мої сорочки, у повній сонця львівській квартирі. Чим сумнішими ставали мої очі від того, що я не взяла документів, тим скоріше з обличчя Іванки-прикордонниці зникала усмішка. За кілька хвилин, Іванка сказала, що “Кінець тому”, що ідемо до шефа, бо я затримую чергу, а в неї немає часу, аби мені пояснювати, що паспорту недостатньо, щоб перейти кордон. Вона вийшла зі своєї кабінки, одягнула службовий кашкет і сказала “За мною”. Я послідувала.

Напевне, ця ситуація не була б такою стресовою та неспокійною, якби по дорозі до пункту контролю я не зустріла Мішу. Міша ввічливо представився, запитав, чи я громадянка Польщі, і коли дізнався, що так, то попросив про допомогу. Він показав мені якусь деталь у пластиковому пакеті. Деталь ту треба було передати в Польщу. Польща – подумалося мені – це ближче, ніж Італія та Венеція. Було видно кордон, Польща була дуже близько, десь

півгодини, але Міша не міг до неї дістатися так швидко, як хотів. Як громадянину України, йому треба було стояти в іншій черзі, ніж мені, і його черга була в декілька разів довшою. А в черзі для громадян Європейського Союзу ніхто не стояв. Переконавшись, що деталь, про яку просив Міша, є лише деталлю до автомобіля, Міша завернув її в пакет золотого кольору. Він радісно усміхався, ще раз повторив, що на польському боці мене чекатиме Саша, помахав і пішов. Усміхнена і радісна, я тішилася, що йому допоможу, і вже за кілька хвилин позбудуся цього важкого заліза.

На жаль, радість не тривала довго, бо Іванка-прикордонниця швидко перестала усміхатися й привела мене в понуру кімнату для людей без документів. Ми пройшли декілька контрольних пунктів, аби потрапити туди. У кабінеті, заставленому старими меблями, ми чекали на шефа. Канапа була незручна, годинник гучно цокав, і час немов сповільнився. Іванка та молодий митник подивилися на мене, мій паспорт і пластиковий пакет з пересилкою для Саші з підозрою. Коли нарешті прийшов шеф, він розпочав акцію “подзвоню, розпитаю, побачимо, що можна зробити, аби пройшла”. Проїшло десь півгодини від моєї розмови з Мішею. Після кількох телефонних дзвінків і довгих хвилин, шеф сказав, що я можу йти. Утім, коли я вийшла в Польщу, Саші ніде не було. Вирішила постояти в декількох різних характерних місцях. Марно. Ніхто не прийшов.

Тому повторюю своє прохання ще раз: чи може хтось чув про Сашу, який шукає деталь до машини? Хотіла би йому її повернути. Проїхала ця деталь зі мною вже багато кілометрів, і навіть була на декількох польських фестивалях. Але думаю, зараз найкращий час, аби деталь перестала подорожувати у валізі і запрацювала в автомобілі.

Чекаю на будь-яку інформацію про Сашу. Пишіть на адресу nomoreborders@ukraine.eu.

Вітання із Познані,
Наталія Віслоцька

Переклад з польської Олександра Терещенка.

Илья Пролеев

Биометрический опыт: Украина

Биометрия в прошлом, настоящем и будущем
Развитие человека и технологий
Основа миропонимания человечества

Биометрия в прошлом, настоящем и будущем

Биометрия – это способ отслеживания, анализа и распознавания индивидуальной информации, а также активности организма с помощью научных методов с целью его идентификации.

Опыт (2013 - 2016 гг.) работы над нейротехнологиями в области нейросемантики позволил мне глубже понять взаимосвязь реальности сознания существующей для каждого из нас, среды ЦНС, возможностей научного прогресса человечества в считывании информации об ее активности, соответствующего необходимого анализа и компьютерных технологий. В последнее время жизнь моего организма, претерпевающего не лучшие переживания, в основном, из-за проявлений некоторых агрессивных настроений в отношении него, стала измеряться десятками частями миллилитра раствора и миллиграммами таблетированной формы опиоидов, а биоритмы – частотой инъекций и перорального использования. Дальнейшее развитие человечества предполагает все более глубокое проникновение нейротехнологий в жизнь каждого. Современные тенденции говорят о том, что люди все дальше заходят в постижении законов материи и хотят установить прочную взаимосвязь между собой и внешней средой. Сюда входят, к счастью, как попытки жить в гармонии с природой, так и устремления быть постоянно связанным с искусственной средой. Наша Земля-Мать изменяется и мы должны понимать ее закон почитая его для того, чтобы жизнь цивилизации была полезной для всего Мироздания. Невероятная вредоносность человечества угрожает ему самому. Во вселенной такого не может и не должно быть. Человек обязан стать безвреден, только тогда он сможет занять свое место во вселенной как положено и предназначено. Научно-технический прогресс призван быть вспомогательным явлением в развитии людей.

Определение работы головного мозга любого человека на Земле посредством вычислений – это основной интерес для создания технологий способных получать информацию о жизни каждого анализируя активность его организма. Биологический носитель, который есть у любого из нас, – это не мы сами, но он содержит в себе всю информацию о нашей жизни в Мире материи. Соответственно, можно узнать что угодно о человеке всего лишь считывая информацию из его сознания. Человечество не обладает технологиями такого уровня, но они, несомненно, являются частью нашего будущего, кое мы можем представлять иногда

туманно, а порою и вовсе не имеем верного представления о нем, пребываем в неведении. Возможность узнавания чего-либо о любом человеке становится очень простой и обыденной при использовании таких средств, так как при полном разворачивании этой системы все, что он делает, отслеживается аппаратным обеспечением и анализируется программным составляя базу данных о всех его действиях. Конечно же, это – относительно примитивный путь в сравнении со способностями подвижного разума предоставлять полную информацию об активности организма его носителя самому себе, а также тем, с кем его обладатель хотел бы ею поделиться. Также существует возможность получения данных о жизни любого и без его разрешения, что приводит к мыслям о крайней необходимости высокого уровня духовного развития людей для того, чтобы расширение сознания и технических возможностей не убило всю цивилизацию как огромная ядерная бомба. Достаточно всего лишь одного человека, который открыл большие возможности своего разума для того, чтобы, если он неправильно их использует, уничтожить всю планет.

Подвижный разум – это разум деятельность которого, далеко не связана с жизнедеятельностью материального тела, которому он принадлежит. Его возможности могут не быть скованы узкой направленностью нахождения наиболее рациональных путей удовлетворения инстинктов. Подвижный разум воспринимает и стремится познать окружающую реальность не только в связи с жизнедеятельностью материального тела носителя его, но и вне всякой связи с этим, при этом часто устремляясь познавать практически ненужное для жизни плоти, преодолевая действие закона самосохранения в виде сигналов о вероятной опасности. (Виссарион, 1999 – Последняя надежда, Глава 2:48-51).

Одними из начальных шагов становления на пути гармонии по законам Мира материи являются занятия йогой / медитацией, что позволяет развивать подвижный разум и плоть. Сюда также можно отнести психоделики как средство обладающее подобным потенциалом. Духовное развитие (развитие души) является развитием самого человека и к вышеупомянутым психофизическим упражнениям не имеет отношения, но, тем не менее, некоторые из них могут быть полезны для плоти и разума человека, которые очевидно, можно использовать во благо и его души.

Способность к идентификации того или иного носителя подвижного разума по признакам деятельности его организма на наиболее высоком уровне сводится к распознаванию уникальной информации его индивидуальности не имеющей повторения. И по сей день человечество оперирует биометрическими технологиями ограниченными определением данных физических характеристик и не имеющими возможности распознавания биологического носителя на любого рода расстояниях в пределах Земли без каких либо специальных компонентов фиксирующих активность физического тела посредством прямого соприкосновения с ним или же считывания информации с помощью вживленного имплантата. Наиболее прогрессивный способ распознавания – непосредственно используя наше сознание. Некий слепок информации о ком-то оставляющий отпечаток в сознании можно использовать для идентификации того или иного человека. Процесс узнавания должен быть основан на точной уникальной для каждого информации.

Для людей, учитывая особенность способности к духовному развитию (наличие души во плоти), которая выделяет их среди всех остальных представителей подвижного разума, это связано с чувственным восприятием и дальнейшим развитием связи посредством осмысления. Технологические достижения, коими иногда хвастается род человеческий, со временем покажутся лишь примитивными безделушками подлежащими утилизации по причине ненадобности и явно неверного способа использования. Необходимо, чтобы человек избавился однажды от той груды металла, которая называется тем или иным аппаратом, устройством, машиной, прочим. Возможности научно-технического развития не являются ключевыми в становлении человечества, играют небольшую роль, но могут иметь определенное место, кое и призваны по достоинству занимать принося соответствующую пользу. Намного большего внимания, чем чисто разумный интерес, заслуживает способность смиренного и бескорыстного отношения отдавая свое сердце ближним и творчество с таким подходом, что говорит об огромном выборе, много большем, чем только научно-технический прогресс. Для науки не убивающей нас, а используемой во вспомогательных целях для нашего (духовного) развития, главным является выявление приоритетного интереса деятельности во всеобщее благо со стороны равенства людей меж собой посредством постижения ключевых основ миропонимания обеспечивающих всю цивилизацию возможностью ступить на путь вечности, истинного расцвета человека перейдя к полноценному развитию творчества и чувственного мира, помимо сознания. Именно таким образом людям не предстоит быть утилизированными как мусор по причине бесполезности их деятельности.

Рассматривая вопрос на наиболее приближенном к норме уровне, радостным становится отметить существование понимания основы в законах духовного развития основополагающим в отношении научных разработок. Иными словами, можно встретить понимание нужности человеку науки, если она позволяет душе развиваться должным образом и ненужности, если ее достижения не применяются им во благо. Информация и возможности открывающиеся перед людьми должны быть использованы соответствующим Истине образом. Подготовка сознания к чему-то большему, чем ему было привычно сотни и даже тысячи лет может занимать важное место во вспахивании благодатной почвы для посевов зерен с целью расцвета вечного мира человека. В стремлении опередить научным прогрессом достижения в духовном развитии проявления нашей цивилизации оказываются слишком грубы и невежественны, что делает уделом разработок роль вредоносного излишества. Благо, которое способны принести необходимые технологии сводится к использованию в грамотно выстроенной взаимосвязи с истинной основой как в сознании, так и в жизни.

Развиваться надо отнюдь не так, как движется без оглядки вперед большинство цивилизации в эти дни. Если возвращаться к корням тех деревьев научного рода взращенных человечеством, вершины коих запечатлелись в истории как большие достижения, то очевидным можно всегда увидеть, что при внимательном рассмотрении реальные прорывы, ведущие вперед по пути гармонии, всегда свершались человеком духовно развивающимся. Чем менее выраженным это было, тем скуднее оказывался его интеллект, ведь в первую очередь разумность его определяется верным отношением к братьям и сестрам, и если не происходит

необходимое, то он лишь забирает у всех возможность к дальнейшему развитию не только души, а и плоти, хотя не каждый может сразу заметить эти изменения. Решающей жизнью людей Истиной можно увидеть некую основу позволяющую человечеству отталкиваться от общих, одних для всех постоянных ценностей и составлять на всей Земле Единую Семью чад Божиих, а не объединенное стадо разделенное условными заборами.

Заметно, что в последнее время на технологиях делается все больший акцент и нейротехнологии обретают всеобщую распространенность, что может иметь неоднозначный характер. Уважая творчество разработчиков, интересно было бы увидеть понятийную базу стоящую за каждым рассматриваемым явлением, ведь законы материи изначально для нас – нейтральны. Их можно использовать как во благо, так и во вред. Верный взгляд обычных людей на жизнь и эту тему может быть благоприятно определяющим судьбы. Иначе остается увидеть самый большой тоталитаризм за всю историю существования рода человеческого и “1984” Джорджа Оруэлла – будто цветочки в сравнении с ягодами – такой чудовищной системой.

Современные возможности биометрии не включают в себя решения использующие тонкие проявления Мира материи для получения той или иной информации. Среди всех способов биометрической идентификации возможно выделить два основных: физиологический и поведенческий. Если первый подходит для узнавания и обитателей морга, то второй может быть использован только для распознавания живых организмов.

Физиологические характеристики могут быть считаны независимо от деятельности человека, если она не нарушает возможности прибора ее определять. Каких-то специальных требований для получения данных, кроме как наличие прибора в необходимом месте относительно организма и его функциональности – нету. Достаточно приложить руку / палец к датчику, позволить главному сенсору получить информацию о сетчатке, не нарушать активность вживленного чипа, прочее.

Поведенческие характеристики же могут нуждаться в более глубоком вовлечении людей в их получение. Необходимым может быть подпись, проговаривание чего-либо вслух или выполнение какого-то другого действия для того, чтобы оно было проанализировано биометрической системой.

Биометрического паспорта у меня нету и, по всей видимости, получать его не будет смысла еще неопределенное время. Стремления же обрести таковой – мало и вряд ли будет больше. Лишь вынужденность может подталкивать меня к привлечению внимания к очередному способу отслеживания человека и его контролирования. Государственная власть из раз в раз пытается сделать себя, в своем уродливом устремлении, абсолютной. Достижение такой цели является невозможным ведь это – никчемный путь развития, также отсылающий к представлению о том, что самолет – будто бы невероятно высокотехнологичная аппаратура, хотя несуразно груба, неказиста и вредна для окружающего пространства, ведь не учитывает естественные возможности человека в будущем. Все негармоничное – всегда конечно, что означает неизбежное завершение подобной активности со стороны заинтересованной

группы людей старающейся удерживать ключевые точки контроля жизни всех остальных. Сей принцип стал существовать как завуалированная форма рабовладельчества имеющая глянец вид призванный обмануть человека утверждая ложные ценности как якобы истинные, очевидно пытаясь вмешиваться в его жизнь посредством попытки ввести в заблуждение и побудить самому отдать свою свободу в чужие руки, чтобы завладеть его сознанием и по возможности – всей жизнью.

Получение биометрического паспорта в Украине говорит о начале попытки управлять человеком на уровне идентификации его организма с помощью тех или иных устройств. Это только лишь начальные этапы использования технологий для того, чтобы можно было установить любого рода контроль над теми, кто является частью государственной, сектантской или любой другой системы. Примером также может быть та или иная фирма / корпорация. Данный тип контроля отношений уже смог начаться. Намного более опасными для развития людей, чем такие простые биометрические интерфейсы не получающие доступ к активности нервной системы человека, являются нейротехнологии. Исследуя тему устройства общества и отношений между людьми можно обнаружить очень быстрое развитие идеи отслеживания организма до повсеместного использования нейротехнологий, кои нейтральны сами по себе. Передовые нейротехнологии нынешнего времени позволяют отслеживать местоположение человека где бы он ни находился на планете Земля. Несомненно, существуют и могут существовать технологии позволяющие получать информацию о местоположении и самом явлении с любыми свойствами в Мире материи, но это еще покамест недоступные для рода человеческого достижения развития науки и сознания. Основной интерес получения биометрического паспорта гражданами Украины – поездка в ЕС. Тем не менее, появился и аналогичный внутригосударственный документ. Самое простое и очевидное, что можно увидеть неизбежным следствием использования биометрических паспортов на территории страны – это тотальное применение насильственных методов влияния на жизнь граждан с целью рабски подчинять их ненормальной системе превращая каждого лишь в никчемную марионетку используемую в корыстных целях власть имущих.

Взгляд нынешней науки на способности разума человека может быть по-настоящему заниженным и даже вовсе несуразным. Очевидность существования подвижного разума на много более тонких уровнях, чем физический является для многих чем-то малопонятным и далеким от точной информации, хотя душа (сам по себе человек) тоньше, чем предельно тонкое проявление Мира материи в тысячи раз. Не все представители человечества столь наивны и невежественны, чтобы с радостью в будущем устремиться вставить чип в свою голову и расплавиться всей своей жизнью за имплантат содержащий в себе как информацию об организме, в который он внедрен, так и все сведения необходимые для участия в системе современного мира. Чтобы жить по-другому надо создать иную форму жизнеустройства, полностью исключая примитивные принципы отношений обильно распространенные и утвержденные в жизни рода человеческого.

Основа миропонимания человечества

Человеческая цивилизация существует уже тысячи лет, но действительно ли за это время люди смогли подняться в своем развитии до уровня нормы полноценной гармонии? Среди разнообразных проявлений построения общества можно отметить особо выраженные силовые способы контроля человека, что явно указывает на тупиковый путь развития деятельности во всех областях жизни, кои затрагивает такой грубый и примитивный по сути своей подход. Нынешние времена стали возможностью как для великого взлета, так и для великого падения.

8 декабря 2016 Палата Конгресса США приняла закон Кевина и Авонте (H.R.4919 - Kevin and Avonte's Law of 2016), который позволяет чипировать любого человека с деменцией или расстройством развития открыто заявляя об основной целенаправленности использования имплантатов для детей аутистов и людей с болезнью Альцгеймера, что выглядит просто несуразным в широком контексте по многим причинам. Самая простая и явная – это поиск некоего решения для сдерживания последствий ненормальной жизни людей, а не устранения самой по себе причины (в данном случае – вышеуказанных психических расстройств), во-вторых – любому далекоглядному человеку понятно, что представление нового расширения данного закона (H.R.4221 - Kevin and Avonte's Law of 2017), которое уже успело произойти совсем недавно, в ноябре 2017, – это лишь очередная попытка усиления контроля людей. Очевидно, что от применения данных решений отслеживания граждан с деменцией и расстройствами развития до аналогичного использования при любом диагнозе психического расстройства, в коем присутствует вывод о том, что человек нуждается в обязательной опеке того или иного рода из-за неспособности полноценно нести ответственность за свою жизнь, – всего один шаг. Важно отметить, что закон является поправкой к закону о борьбе с жестокими уголовными преступлениями и правоприменении (The Violent Crime Control and Law Enforcement Act of 1994, H.R. 3355), ставшему самым большим уголовным законопроектом за всю историю США, что, соответственно, может быть легко понято как утверждение регулирования деятельности людей с психическими расстройствами посредством силовых структур подразумевающее контроль над гражданами на уровне оперативной деятельности сдерживающей уголовные преступления и неугодную власти активность.

Чипирование граждан США для обеспечения полиции и врачей данным об организме того или иного человека, его личной информацией и сведениями о местоположении стало доступным еще в начале 2010х годов. Подход якобы призванный гарантировать максимальную безопасность и сохранность здоровья на самом деле является очередным способом контроля людей. С помощью имплантата возможно дистанционно регулировать действия организма, его состояние, мысли, прочее. Это позволяет заставить его сделать что угодно, а также убить его, если он становится ненужен власти. Коммерциализация имплантирования – первый шаг для массовости явления, его использования в бизнесе для каждого сотрудника фирмы и / или клиента.

Список психических расстройств при коих человек якобы нуждается в чипировании можно очень легко расширить как в законодательстве США, так и в умах несчастных граждан. По сути, можно включить туда любого рода расстройство, которое говорит о несамостоятельности

человека и некой неспособности нести нормально ответственность за свою жизнь. Учитывая узость и примитивность психиатрии, а также ненормальные устремления государства, любое классифицируемое нарушение сознания может быть определено таким, при котором чипизация является хотя бы рекомендуемой. Одним из самых интересных для власти психических расстройств, кои возможно обнаружить в диагностическом и статистическом руководстве по психическим расстройствам пятого издания (DSM-5) является расстройство оппозиционного неповиновения (Oppositional Defiant Disorder), которое при гибком понимании может охватывать немаленький спектр простого несогласия с общепринятыми правилами независимо от их реальной полезности для человека и ценности для гармонии. Однозначно, любой человек по-настоящему развивающийся, а не деградирующий, в США будет определен психически больным таким образом, так как никогда не признает авторитетность государства хорошо понимая обреченность насильственного отношения к людям базирующемся на фальши условности. Таким образом и проявилось начало разворачивания полного управления человеком, дальше которого быть не может. Затрагиваются теперь уже все уровни контроля сознания со стороны, и на физическом, самом плотном, – тоже.

Имплантация микрочипа в любого инакомыслящего землянина – это суровая перспектива обреченного на погибель Царства Силы. Система власти не может измениться для гармоничного существования, ее удел – это самоуничтожиться и освободить место для вечной формы жития человечества. Цивилизация с новыми видами отслеживающих устройств – это грядущее будущее современного мира ждущее его как следующая волна широко используемого вида технологий для всего населения после периода образования информационного пространства общения, связи и взаимодействия людей на основе интернета, мобильных технологий и локальных сетей. Возможно, кто-то не смог понять, но современные цифровые технологии позволяют спецслужбам обнаруживать любое устройство подключенное к сети интернет очень просто, если нету шифровки, а с дополнительными усилиями ко взлому кода можно проникнуть в рассматриваемую ими систему обмена информацией. По предположительной схеме, перед тем, как каждый будет чипирован, можно ожидать приход карточной системы на смену наличным деньгам (купюрам и монетам). Вся необходимая для системы информация о человеке там тоже будет. Таким образом можно будет исключить многие возможности преступной деятельности, но при этом человек станет привязан к форме отношений имеющей еще большую централизованность контроля. Дальнейший желанный для власти минимум состоит в отслеживании местоположения человека, а максимум можно представить как регулирование и контролирование жизнедеятельности биологического организма со стороны. Это несчастье может полностью миновать людей только если не будет денежной системы. Несомненно, что в противном случае, желанным шагом будет подчинение всех типов взаимодействия людей оплате условными единицами и, соответственно, исключение возможности освободиться от рабской системы, так как удерживание власти посредством денежной, особенно – банковской, как и судебно-наказательной системы, а также при поддержке продажной и примитивной медицины, гарантирует максимизацию способности управления человеком приближая его образ жизни к бытию биологического носителя, который безоговорочно выполняет получаемые им, навязанные извне команды.

Про Антихриста и печать Антихриста было сказано еще в откровении Иоанна Богослова об Апокалипсисе. Реальность современного мира показывает поразительное сходство со столь древним предсказанием для любого зрячего.

16 И он сделает то, что всем, малым и великим, богатым и нищим, свободным и рабам, положено будет начертание на правую руку их или на чело их,
17 и что никому нельзя будет ни покупать, ни продавать, кроме того, кто имеет это начертание, или имя зверя, или число имени его.
18 Здесь мудрость. Кто имеет ум, тот сочти число зверя, ибо это число человеческое; число его шестьсот шестьдесят шесть.
(Откр. 13, 16-18)

Это образно очень похоже на то, что планируется. Внедрение имплантатов, чипов в физическое тело человека и только так позволяющее использовать деньги, а также предварительное вышеупомянутое применение карточек – это основные виды управления людьми, что позволит владеть способностями к той или иной деятельности любого человека находящегося в этой системе начиная с как информационной, так и финансовой активности и заканчивая как состоянием, так и деятельностью организма.

Полный контроль человека – вот единственная цель создания тоталитарного государства под лозунгами также порочного капитализма, чтобы быть способным зомбировать людей, манипулировать их сознанием и поддерживать режим власти основанной на принципах самоуничтожения и вырождения рода человеческого.

Корни этого подхода берут начало еще в Иудаизме служащем основой системе государства сегодняшнего времени, по крайней мере – явно на западе. Иудейская (возможно, лучше сказать – Люциферьянская) система всегда предполагает власть, людей, кои при ней, их превосходство и полное устремление против духовного развития под маской якобы блага. Синедрион протянул свои руки по всей Земле, современному миру, держа его хваткой зверя и очередные меры контроля людей, чтобы ужесточить власть призваны однозначно сделать следующий шаг вперед к погибели человечества. Украина не отстает от западного мира в некоторых тенденциях, а в чем-то может и опережать. Интересно, конечно, что судебно-наказательной системе обязательно однажды придет конец, но агония Царства Силы еще, по всей видимости хотя бы шесть лет до конца Апокалипсиса (см. календарь мая), может сдавливать дыхание всех, кто находится в ней. Это все те же ложные тенденции «спасения», которыми промышляет Антихрист. Создать сложность таким образом, чтобы люди подчинялись тому, что им дается с рождения не могли знать об Истине, сами делали то, что их уничтожает и позволяет удерживать власть небольшой группе людей. Таким образом психология человека с самого детства уродуется полностью ложным подходом к жизни, навязываемым ему как единственно верный. На самом деле, недопустимо с самых ранних лет проходить своего рода обработку не оставляющую во многом возможность потом нормально жить, в будущем могут быть сложности с прозрением к Истине. Удел зверя – давать «таблетку» тем, кто выгоден с корыстной стороны, а остальных убивать. Без денежной системы и, особенно, ростовщической (банковской) вырождение рода человеческого просто невозможно, по крайней мере, так ярко и эффективно. С ней очень легко установить режим позволяющий ничего не делать, получать за это условные единицы и обретать материальные ценности.

Это было введено однажды в сознание людей, а также их жизнь как некое сверхоружие, чтобы уничтожить всю цивилизацию. Не секрет, что иудей не дает под проценты иудею. (О возникновении Иудаизма и ростовщической системы, мире Люцифера – см. Виссарион, 1999 – Последняя надежда, Глава 11)

Среди уже взрослого по возрасту плоти населения самое опасное может крыться в том, что подвергаясь воздействию на сознание человек может оказаться под контролем внешнего источника так, что поверит в несчастье, кое попытается понести в мир, как во благо или может даже как во спасение, всячески будет отвергать вполне доступные ясные мысли и предложения жить гармоничной жизнью уважая ближних, позволив им жить развиваясь, а также возможности разобраться в возникающих вопросах, но не отталкивать своих братьев и сестер.

Законы развития человека всегда имеют в основе своей истинные духовные ценности позволяющие обществу жить Единой Семейей на всей Земле. Лозунг тьмы – разделяй и властвуй. Заставлять людей следовать чужеродным их естеству догмам, условным законам – это основа порабощения, власти в ее сути. Так некоторые, обладающие знаниями о том, как устроено общество на самом деле, о законах гармонии могут управлять другими манипулируя ими и подстраивая все под свой эгоистический интерес с целью истребления инакомыслящих, негодных им. По сути это признаки геноцида распространяемого в мире, просто это не так явно и очевидно для всех. Тем не менее, смертность людей во многом зависит от построения общества, кое время от времени в лучшем случае просто не понимает того, кто зашел дальше в своем развитии, а в худшем – идет против этого человека. Формирование сектантства – это признак псевдодуховности в наши дни, если говорить о разделении на основе миропонимания потому, что Истина всегда ведет к единству и мы уже должны объединяться вместе на одной основе, а не разбираться с фундаментальными вопросами миропонимания где-то в стороне. Истина должна осмысливаться, постигаться и почитаться человеком, а не трактоваться и отодвигаться на практике ибо дается Она, чтобы Ей следовали, но не гнушались Ею. Инакомыслие является естественно присущей любому человеку формой мышления дающей ему возможность посмотреть дальше, чем привычно, что может быть как новым взглядом, коего однажды станут придерживаться все, так и временным творчеством позволяющим выбрать свой, присущий только ему одному и его индивидуальности путь развития не нарушающий гармонию. Судить его судом палача есть преступление великое в данном случае, так как судить приходится в данном случае саму Истину, коей он следует, что невозможно, ибо удел этого – распятие “палачом” самого себя, а не своего спасения.

Думаю, что основной интерес для трезвого рассудка и расширения сознания – это восстановление пути разворачивания естественной гармонии разума человека, не стремящегося заменить свои способности внешними инструментами и явлениями. Возможности сознания людей – несоизмеримо большие, чем могут вообразить почти все представители человечества, что ставит под вопрос умение понимания верности устремления технологического прогресса в частности. На мой взгляд, необходимо отметить затронутый вопрос духовного развития предполагающий не только расширение сознания, как некоторые ложно полагают, но и, не менее приоритетно, часто же – явно наиболее, развитие чувственного мира, а также воплощение творческого потенциала, помимо важнейшего – отношений с другими людьми.

Тема – огромная и говорить о ней можно часами, днями, неделями, месяцами и годами. Главным можно увидеть образование единой целостности рода человеческого на Земле, если думать о том, чтобы мы могли и выходить за рамки своего сознания, помимо прочего, что по-своему пробуем уже давно, но так, в основном, и не научились умело делать это на уровне нормы вплетаясь в гармонию разлитую вокруг. Касаясь расширения сознания, закон развития человека предполагает, в первую очередь, совместную жизнь людей, а не уединение в горах, например, что обуславливает здоровое сплоченное общество, кое исходит из одной основы миропонимания исключающей возможность проявления ошибки в ключевых аспектах решающих жизнь и позволяющей людям отталкиваться от общих для всех фиксированных ценностей.

Следовательно, уже происходящее и неизбежное в будущем, если тенденция сохраняется, самоуничтожение всей цивилизации на планете становится таким образом невозможным. Очередные технологические изобретения призваны удерживаться в созидательном русле, а не кричать о себе как о деструктивном инструменте в виде все более опасного оружия истребления негодных власти прогрессивно мыслящих мирных жителей, активно пытаюсь проникать в жизнь каждого с целью до предела ограничить его свободу под новым лозунгом якобы благого устремления. Человек обладает способностью быть, присутствовать везде, где он нужен, что также подразумевает, со временем, его возможности ведать что угодно о своих братьях и сестрах, так как уровень духовного развития наряду с расширением сознания позволяет ему пребывать в глубокой и тесной взаимосвязи со всеми людьми, где бы они ни находились. Такое родство всех чад Бога Живого и есть нормальная форма жизни человечества. Истина, которую мы ждали и Свершение, кое было обещано еще более двух тысяч лет назад, ныне проявляется на Земле. Человечество будет спасено, но какой ценой? Этот вопрос решает каждый из нас всеми мгновениями своей жизни в одном единственном моменте содержащем в себе вечность. Ищущий чуда не сможет обрести Истину, но жаждущий влаги животворящей сможет черпать ее безмерно. (Виссарион, 1991 – Предвозвещение).

Мира и счастья!

2017-2018 гг.